

ELŐSZÓ

HELYEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.
VEDEMÉNY:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
4-hasábos petty sor egyszer 20 ft.,
minden következőnél 16 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és tsánai egyesült
vásutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:

STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, február 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- E'óterjesztés az autobusz-üzem beszüntetésére.
- Romániába szöktek a pokolgépes merénylők.
- Gondatlanság ölte meg a tanítójelöltet.
- Kiseb' lesz az aradi üzletvezetőség.
- A kormány a magyar gyárparért.
- Milíós telekvásár ellopott aktái.
- Vallanak a játékbank kijáról.
- Lovagias ügy a báteremben.
- A megzavart bérmut.
- Városi tisztújítás előtt.
- Olcsó utánvétes árak.
- Tarkaságok.

A magyar gyárpar.

Arad, február 25.

Reánk, magyarokra talán, többkevesebb tréfával el lehetne mondani: nagy veszekedéseink, kanapé-pöreink és fölindulásaink közben elfeledkezünk arról, a miből élünk. A mint valaki megütközött azon, hogy a regényírók mindent megírnak hőseikről: kalandjaikat, szerelmeiket, csel-szövényeiket, fájdalmaikat, csak épen azt nem, hogy miből tartják fenn magukat. Az olvasók nap-nap után politikai kavarodások leírásában, személyi torzalkodások részleteiben, szenzációkban fürödhetnek, — és senki se állítja meg őket annál a kérdésnél, hogy mi van ennek a sok embernek kenyerével?

Most már a helyzet mégis kényszeríti a közvéleményt, hogy ezzel a szürke problémával is törődjék. A munkanélküliek tizezreinek megmoz-

dulása, zugolódása, durva kitörése elteríti a politikai huzavonáktól az érdeklődést, és emlékezteti a politikusokat, a komoly embereket arra, amiről megfeledkeztek.

Es ez a kérdés az előtérbe tolja az iparnak egy idő óta különösen elhanyagolt kérdéseit. Hiszen a munkanélküliség baja, ha most azt a közmunkák soron kívüli elrendelésével enyhítik is, állandóan csak azzal orvosolható, ha a nagy ipartelepek számát szaporítják és a meglévőket segítik abban, hogy üzemüket minél szélesebb körre bővítsék, produktivitásukat minél jobban kihasználhassák és ezzel a munkáskezek minél nagyobb tömegének adjanak állandó, a konjunkturák hullámzásától alig függő foglalkozást.

Természetesen ehhez nem csupán jóakaratu érdeklődés kell, hanem az állam hathatós támogatása is. Valaha nagyon megoszlottak erről a vélemények. Voltak, akik szerint mindennemű állami támogatás fölösleges és meddő. Amelyik iparág — mondották, — a maga lábán nem tud megállani, az nem is életképes, és annak az állami szubvenció csak hosszabbá teheti a vergődését, de teljesen talpra nem hozhatja. Mondani se kell, hogy mennyire téves ez a fölfogás. Az ipartelepeknek ugyan önmagukban kell hordozni a boldogulás előfeltételeit, de ez a boldogulás csak az első évek, néha évtizedek keserves küzdelmei, erőmegfeszítése

után következik be. Amíg az ipartelep teljesen berendezkedik, amíg megszerzi a gyártmányai kellő értékesítéséhez szükséges kapcsolatot, amíg versenyképesé lesz a hatalmasabb eszközökkel, és főként nagyobb tőkével rendelkező külföldi iparral szemben, — addig száz meg százszor jár közel ahhoz, hogy a küzdelemben kimerüljön, kidőljön. És ha e küzdelemben az állam a maga érdekeitől is indítva nincs segítségére az ilyen ipartelepnek, akkor talán egy iparág se juthatna ahhoz a ponthoz, a melyen túl már gondok nélkül élhet és támogatás nélkül is prosperálhat.

A politikai szenzációk után ezért van különös jelentősége, hogy az Országos Ipartanács újra a gyárpar kérdéseivel foglalkozik és ezzel jelét adja Harkányi kereskedelmi miniszter azon elhatározásának, hogy a magyar gazdasági élet ezen elhanyagolt részén is segíteni akar. Bennünket a megindult akciónak az a része érdekel, a mely a magyar automobilgyártásnak óhajt az állam segítségével új lendületet adni és ennek során az aradi Marta-gyár ügyét is jobb mederbe terelni. Remélhető, hogy az új kereskedelmi miniszternek szavakat kerülő, munkát kereső egyénisége nem áll meg a tanulmányozásnál és a míg a politikusok a maguk játékaikat lejátszák, ő eredménnyel fogja megcsinálni a kenyéradás, a munkaszerzés hasznos politikáját.

Április bolondja.

Irta: Kosztolányi Dezső.

— Holnap április elseje — mondotta Viktor.
— Te — libegtem ragyogó szemmel — most valami újat kell kieszelnünk.
Az üllői-uti diákszobában ketten tanácskoztunk.
— De mit?
— Valami nagyszerűt — szóltam és az asztalra vágtam.
Bálintról van szó, a közös lakótársunkról, aki minden tréfánkat visszaverte és ezért fogcsikorgatva gyűlöltük.
Izgatottan járkáltunk a szobában.
A tervek úgy röpködtek, mint a rakéták.
— Nem jó.
— Ez se.
— Új kell, — ordítottam — egészen új és meglepő.
Viktor ragyujtott a kis angol pipájára.
— Megvan! — kiáltott. — Ez új is, meglepő is, izgató is, modern is. Figyelj ide.
— Halljuk.
— Belebujsz ebbe a szekrénybe.
— No és?
— Aztán itt maradsz.
— No és?
— Aztán vársz.
— No és?

— Aztán meglesed, hogy mit csinál, amikor egyedül van, teljesen egyedül, amikor nem is sejtí, hogy kémlelik. Egy félóraig meg se mukkansz.
— Helyes.
— Később lassan, kísértetiesen elkezdesz mozgolódni. Ovatosan recsegteted a deszkákat. Halkan, nagyon halkan köbögöhetsz is.
— Csak meg ne sejtse a tervünket,
— A lámpát előbb eloltod.
— De hogy tudom meg, mikor jön?
— En majd lesbe állok a folyosón és jelt adok neked. Tíz felé. Holnap szerda. Vivőleckeje van.
Nyomban megtartottuk a főpróbát. Kinyitottuk és gondosan megvizsgáltuk a nagy díőfaszekrényt. Magas és tágas volt, kényelmesen elfértem benne. Egy székre ültem. Az ajtón levő facsomót kilöktük. Azon a kukucskáló-lyukon keresztül mindent pontosan láthattam.
— Pompás.
— Oriási.
— De valami eszembe jutott.
— Mi?
— Ha nem lesz egyedül... ha Jolánt is magával hozza...
— Annál jobb.
Ugy égtek a szemek, mint a vadmacskáknak.
— Valami megint eszembe jutott — szóltam.

— Ki vele.
— Hátha mindjárt lefekszik, vagy elmegy. Akkor mi maradunk hoppon.
Viktor tollat ragadott és a névjegyére írni kezdett:
Kedves Bálint, éjféltkor a Pannoniába megyünk. Addig maradj itthon. Erted jövünk. Várj.
— Ezt a névjegyet — susogta — holnap itthagyjuk az asztalon. Ha lámpát gyújt, okvetlenül meglátja. Aztán tudod, Bálint legalább egy óráig öltözködik,
— Készen vagyunk.
— De most add a kezed, hogy senkinek se szólj róla.
Kezet adtam.
Bálint ezen az estén is tíz felé jött haza. Kicsit kapatosnak látszott, füttyürészett és dalt. Előkereste a konyakot, kocintgattunk, éjfélig ittunk.
Másnap fehér, bolond reggelre virradtunk. Éles szelek zúgtak, virágokat sodort a tavaszi vihar. Az ég majd ragyogott, majd, mint egy hisztérikus leány, makacsul hullatta észlelőkönyeit. Bizsergő viszketés bujkált a mellünkben s mi is szerettünk volna sirni és nevetni. Édes bódulat szállt agyvelőnkre. Ilyen napokon követjük el legnagyobb örületeinket. Ilyenkor vallunk szerelmet a csuf leányoknak, ilyenkor törünk tükröt, ilyenkor ordítjuk rekedtre ma-

Gondatlanság ölte meg a tanítójelöltet.

(Az elkeseredett apa panasza.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Kolozsvár, február 25.

Néhány nap előtt megírtuk, hogy Szabó Tuhutumot, a kolozsvári tanítóképzőintézet negyedéves növendékét az internátus félreeső helyén halva találták. A hirtelen meghalt tizennyolc éves fiatal ember holtteste e hónap tizennegyedikén este fél tíz órától másnap esti hét-nyolc óráig fölfedezetlenül hevert az első emeleti félreeső helyen. A mélyen lesújtott apa, Szabó Gábor hadai tanítóintézeti professzor a temetésről visszatérve a következőket mondotta el:

— Nagyon fölháborított az a hír, hogy szerencsétlen véget ért fiam öngyilkossá vált. Az örökké vidám fiú Kozma Károly volt sármasi jegyző, jelenleg kolozsvári tisztviselő leánykái tanította. Szombat este uzsonna után távozott tőlük s miután az internátusban megvacsorázott, este fél tízig az olvasó teremben tanult, azután a folyosón álló ruhaszekrényből elővette ünneplő ruháját s a hálószoba fogására akasztotta. Egyik társa ezt kérdezte tőle:

— Tuhutum vasárnapra hová készülsz?

Évődve felelte a fiam:

— A testvérem esküvőjére!

Amikor eltűnését vasárnap vacsora után fölfedezték, tüvé tettek érte mindent. Köznapi és ünneplő ruhája a szokott helyen volt s egyetlen társáé sem hiányzott, melyet fölülhetett volna, keresték padláson, pincében, végre eszükbe jutott a félreeső hely, ahol meg is találták. Teste még meleg volt s csak nem rég szállott ki belőle a lélek.

A rendőrorvos hétfőn fogott a holttest boncolásához, de mivel gyanus körülmények merültek fel, félbehagyták a boncolást s értesítették az ügyészséget, amely 17-én délben az orvosszakértővel boncoltatta fel a holttestet. Demeter György dr. megállapította, hogy a halál oka szénázsmérgezés volt. Az intézetben ugyanis a félreeső helyeket, hogy a vízcsapok be ne fagyjanak, szabadonálló, csőszerű edényben faszénnel fűtötték s a huszonkét-huszonnégy óráig így fűtött helyiséget nem szellőztették.

Egy tanuló az egyik szomszéd fülkéből hallott valami vergődést, de ügyet sem vetett rá. Az orvosi vélemény szerint a halál a holttest föltalálása előtt legföljebb két órával állott be, a test még meleg volt. A szénkályha mint bűnjel a rendőrséghez került, ahol kiderítették, hogy egy szolga volt a hibás, aki az utasítás

ellenére, hogy a tanulók lefekvése előtt nem szabad tüzet rakni, mégis befűtött.

Eddig tartott a mélyen lesújtott apa elbeszélése, aki azzal végezte, hogy mit fog a vizsgálat még kideríteni, azt nem tudja, de mindenestre botrányos dolog, hogy így dolog előfordulhat abban az intézetben, ahol hatvan bentlakó növendéknek ilyen ugynevezett szülei gondossággal kezelnek.

A kormány a magyar gyáripárért.

(Állami támogatás az autó-, cipő és üveggyáraknak. — A Marta üzemének bővítése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, február 25.

Az Országos Ipartanács legutóbbi ülésén, mint megbízható forrásból értesülünk, három fontos gyáripari ágazat rendezését határozták el. Az elsőre Wekerle Sándor hívta föl a tanács és a jelenlevő Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter figyelmét.

Wekerle megállapította, hogy a magyarországi sörgyárak és ásványvízüzemek sok millióra menő szükségletét a gyárak és a vállalkozók mind Csehországból szerzik be és e cikkben évről-évre nagy mértékben nő a behozatal, mert a magyar üveggyárak fűtőanyagja és ezzel gyártmányaik ára is rendkívül megrágult. Az ülésen mindjárt a feketeerdői, a tokodi és egy brassói gyárnak adtak állami segítséget.

A másik gyáripari ágazat, a mely az ülésen az ipartanácsot és a kereskedelemügyi minisztert foglalkoztatta, a cipőgyártás rendezése volt. A bőrkartell megalakulásával a magyar cipőgyárak termelésének költsége annyira megrágult, hogy nem tudnak versenyezni a német gyárakkal. Harkányi János kereskedelemügyi miniszter érdeklődésére azután megállapították az ülésen, hogy egy magyar cipőgyár működik most és ez a Turul cipőgyár. A másik nagy gyár, a Kobrak-gyár egyelőre csődbe van. A gyárnak, az volt az egyhangú vélemény, igen nagy jövője van és megérdemli az állami támogatást. A harmadik gyárról, a Moskovics-féle nagyváradi cipőgyárról meg kell gondolni az állam részről a befektetésre szánt támogatást. Végeredményben úgy

határoztak, hogy a kereskedelemügyi minisztérium ezt az ügyet is tanulmányozni fogja és lehetőséget keres arra, hogy a magyar cipőgyárak helyzete rendeztesse.

A harmadik gyáripari ágazat, a mely az ipartanácsot foglalkoztatta, az automobilgyártás volt. Ez az ügy a Marta aradi automobilgyár részvénytársaság szubvenció kérésével kapcsolatosan merült föl. Az aradi gyár ugyanis kibővítési üzemét és ismét állami támogatást kér hozzá. Az ipartanács az automobilgyárak kérvényét érdemben nem tárgyalta, mivel a kereskedelemügyi miniszter szintén magára vállalta, hogy az autógyár mai állapotát tanulmányozni fogja és lehetőséget keres eme gyáripari ág rendezésére.

VÁROS ÉS MEGYE.

Iskolaszéki ülés. Arad város iskolaszéke február hó 28-án, szombaton délután 4 órakor a városháza emeleti kistermében alakuló ülést tart. Az iskolaszéknek megalakulása, az elnök és helyettes elnök megválasztása után a következő ügyeket tárgyalják: Belügyminiszter rendelete a polgári iskolai tanerőknek másutt élvezt korpótlékaról, Záray Jenő korpótlék megállapítása iránti kérelme, a belügyminiszter leirata a polgári iskolai segédtanerők lakáspénzéről, a tanács átirata a községi tanítók illetményeire vonatkozó szabályrendeletnek megváltoztatására vonatkozólag, a vallás- és közoktatási miniszter intézkedése az államilag segélyezett községi iskolai tanítóknak fizetési osztályokba és fokozatokba való beosztásáról és magasabb, katonai szolgálatuk idejére kiutalványozandó illetményeire vonatkozólag, a községi tanerők kérelme fizetésrendezésük iránt, jelentés az 1913-14. tanévre vonatkozó beírások eredményéről s a kapcsolatosan tett elnöki intézkedésről. Az Erzsébetvárosi községi iskola tantestülete kéri, hogy a vásári péntek napul engedélyeztessenek, Hofbauer Olga s Balázs Ferencné községi elemi iskolai tanítónők, Bancsák István polgári iskolai tanító szabad-szolgálat iránti kérelme, Grusz Ilona polgári iskolai tanítónőnek állásáról való lemondása, Tandijkimutatás az 1913-14. tanév első feléről. Több elemi iskolai tanulóknak némely tantárgy alól való felmentése, indítványok.

gunkat és ilyenkor isszuk ki a gyorsforralókból a szeszt. A szívem elszorult valami különös, tétova nyugtalanság sejtésétől.

A nap lassan mult. Fejfájós, ideges délelőtt reszketett, aztán egy végtelen, sárga délután. Szüntelenül esetlettem botlottam, kezemből kiesett a toll, poharakat, tányérokat törtem és nagyon szerencsétlennek éreztem magamat. Végül egész váratlanul jött az este. Kiderült az ég. A nedves háztetőkön végig feküdt a holdfény s a kémény mellett felbukkant egy cirnos kandur.

A kaput bezárták, a diákkaszárnya elesenedett, lesbe álltunk.

— Sápadt vagy — mondotta Viktor. — Talán félsz.

— Dehogyan — henegettem.

A lámpa ott égett az asztal közepén. Minden csöngetésre eloltottuk, nehogy észrevegye a kiszüremelő világosságot. Még mindig nincs itthon. Még meggyújtottam a lámpát. Ugyetlen, botorkáló kézzel babráltam a forró lámpaüveggel. Hol marad ilyen sokáig? Talán már nem is jön? De újra berregett a csengő élesen, határozottan, fülsértően. Viktor kiszaladt a folyosóra s egy pillanat múlva visszaesont.

— Itt van.

— Ki? — kérdeztem az idegességtől kábultan.

— Bálint.

Értelmetlenül néztem Viktorra. Ugy tettszett, hogy Bálint nagyon is korán jött. A kezében remegő gyufa világánál a tükörben megpillantottam fehér arcomat és megijedtem tőle.

— Menj.

— Hová?

— Ide... a szekrénybe... De siess... Vedd ezt a szőnyeget is és harapj belé, ha nevetni akarsz...

— De...

— Siess, mert itt van...

Egy pillanat alatt bent termettem a szekrényben. Viktor bezárt és macska-talpakon kisuhan. Egyedül maradtam a sötétségben. Egy darabig még hallottam a megereszkedő butorok recsegését, később csak a némaság dongott.

Azután valami nevetőfinger fogott el, valami buta erős és kegyetlen görcs, hogy nevessek, hahotázok és ordítsak, mint ott künn az őrzőngő áprilisi szél. Hideg, izzadt kezemet szájamra tapasztottam.

Vártam. Még mindig késett. Meddig tart ez így? Miért jön oly fájló-lassan ép most? Talán fél? Mit csinál majd akkor, ha motoszkálni kezdek? És mit teszek én, ha nem lesz egyedül? Ettől a gondolattól megriadtam. Szerettem volna már kijönni, de nem lehetett.

Egyszerre megrörent a kilincs. Utána zsongó csönd, mély csönd, csönd, csönd. Ű volt.

Meggyújtotta a lámpát és közönyös arccal körültekintett. Eszrevette a névjegyet. Elolvasta, leült.

— Milyen különös — gondoltam magamban — most azt hiszi, hogy egész egyedül van.

Élveztem a perverz helyzetet. Tisztán láttam minden mozdulatát. Délecegen és hatalmasan meredt elem a szélesvállu, egészséges bácskai fiú. A lámpafény reá sütött cigányos, fekete hajára.

Gyanutlanul és fesztelenül mozgott. Megtörülte a homlokát. Azután vizet ivott. Ehes, meredt szemekkel bámultam és olyan különösnek tetszett. Máskor nem így iszik. Akkor nem így hanyag, mohó és formátlan. Most nem is sejti, hogy lesik. A tevése-vevése érdektelen és hitetlen. Az arca komoly, de olyan furesa. Fáradt és nagyon petyhüdt. Majdnem csunya. Szeme körül piszokszinű, hamu-szürke karikák. Mindnyájunk arca ilyen, amikor teljesen magunkra vagyunk. A szemek kissé beesnek, az orr megnyulik, a lépések fáradtak és bizonytalanok, mert magunk előtt csak akkor pózolunk, ha a tükörbe nézünk. Ezért ijedünk meg, ha néha valaki halotti magányunkban váratlanul meglep. Szétszórt kincseinket össze akarjuk szedni: felrezenünk.

Már nem tudtam nevetni.

Egy embert láttam magam előtt, arcán a munka utálatos fáradtságával, irtózatossággal egye-

Millió telekvásár ellopott aktái.

— Tettenért csaló ügynök. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, febr. 25

A főváros, mint ismeretes, régóta tervezi már, hogy kibővíti a középponti vásárcsarnokot. E célból természetesen szüksége van a környékbeli és a közelben fekvő ingatlanok kisajátítására és pedig leginkább az Egressy-család közelfekvő telkeire.

Evekkel ezelőtt a család ajánlatot is tett a fővárosnak, hogy ingatlanait egy millió korona vételárért a székesfőváros rendelkezésére bocsátja. Ez a kérvény sokáig ott hevert a fővárosnál, koronként előszedték és tárgyalást is folytattak a családdal, de az alkudozásnak mindeddig nem volt határozott eredménye.

Most februárban az Egressy-család egyes tagjait fölkereste egy idegen ember. Zeiner Gyula ügynöknek mondotta magát és nagy titokzatosan közölte a családtagokkal, hogy a telekvásárról igen értékes titkokat tud elárulni. Elmondta, hogy a fővárosnál, nagyon jó összeköttetései vannak és ezek révén megtudta, hogy a főváros hivatalos becsői az Egressy-féle ingatlanokat csak félmillió koronára becsülték. Továbbá kitűnő összeköttetéseinél fogva azt is ki tudja csinálni, hogy a főváros illetékes hivatalánál a telek vételárát fölemeljük nyolcszáz ezer koronára, ha 6 ezért illő jutalomban részesül.

A család egyik férficsaládtaghoz, Egressy Árpád dr. miniszteri fogalmazóhoz utasította az ügynököt. A fogalmazó az egész ajánlatot nem nagy bizalommal fogadta. Az üzlet gyanusnak tetszett neki, sokáig faggatta az ügynököt, hogy mik azok a kitűnő fővárosi összeköttetések, végül nem adott megbízást az ügynöknek, hanem kijelentette neki, hogy a továbbiakról csak akkor tárgyal vele, ha az ügynök pontosan bizonyítja, hogy a város csakugyan ötszáz ezer koronára becsülte az ingatlanokat.

Nemsokkal ezután Zeiner újra megjelent a miniszteri fogalmazó lakásán. Aktákat is hozott magával. Elhozta azt a régi kérvényt, a mely a család egymillió koronás ajánlatát tartalmazta, azonkívül hozott egynéhány hiteles formájú fővárosi aktarészletet, a melyekből csakugyan ki-

derült, hogy a főváros vevő szándéka ötszáz ezer koronáig terjed.

Arra persze nem gondolt az ügynök, hogy Egressy Árpád is utána fog járni a dolognak. A fogalmazó nem volt rest, maga is összeköttetéseket keresett a fővárosnál és ezek révén megtudta, hogy a főváros a család ingatlanait nyolcszáz ezer koronára becsülte. Ezzel az értesüléssel rögtön nyilvánvalóvá lett a szélhámos terve. Zeiner el akarta Egressyékkel hitetni, hogy az ingatlanokat először egy félmillióra becsülték, aztán az ő befolyásával emelték föl nyolcszáz ezerre a becslés árát.

Zeiner tehát gyanútlanul megjelent az aktákkal Egressy lakásán, aki végighallgatta, aztán leleplezte és az ajánlatot kereken visszautasította. Zeiner pörüljárva távozott, azaz hogy csak távozott volna, mert a kapuban már detektívek várták, akik bevitték a főkapitányságra.

A rendőrségen Sándor László rendőrtanácsos elé került az ügy, akinek a vizsgálatban Trajtlér Elemér fogalmazó segítkezik. A kihallgatás alkalmával Zeiner azt vallotta, hogy az aktákhoz Rónai József székesfővárosi műszaki tiszt segítségével jutott. A rendőrség erre Rónait is beidéztette, aki kereken tagadja, hogy összeköttetésben állott volna Zeinerrel. Azt vallja, hogy az aktákat Zeiner egyszerűen ellopta tőle.

A rendőrség házkutatást tartott Zeiner és Rónai lakásán és az ott talált iratokat lefoglalta. Mindkettőt őrizetbe vették és holnap reggel folytatják a kihallgatásukat.

VIDÉK.

Uj aradmegyei postahivatal. A Zarándnadas községben működő postai ügynökséget március hó 1-én postahivatallá alakítják át. Az új postahivatal postamesteri kezelésben teljes fel és leadó szolgálattal és a postatakarékpénztári közvetítő hivatallal működik tovább és postai összeköttetését a Zarándnadasról Feltőtra és vissza naponként egyszer közlekedő gyalogküdöncpostáját utján a feltői posta és távirtda hivatallal nyeri. A postahivatal forgalmi körébe Alménés és Zarándnadas községeket, valamint a közigazgatásilag Zarándnadas községhez tartozó Zarándnadasi-gőzfürész telepet osztotta be a nagyváradi posta- és távirtda igazgatóság.

szobát betölti láthatatlan hullámaival, lassan összecsap a fejem fölött és akkor többé nincs menekvés.

A falóra féltizenkettőt üt. Segítségért akarnék kiáltani, hozzá, mentsem meg a tömlőemből, de nem bírok, nem merek. Megijednék, elájulnék a saját hangomtól.

Bálint készül hozzánk a Pannoniába. Mosdik, öltözködik, fésűt, keféit vesz elő, a tükörbe pillant és összecücsöríti a száját. Pózol, mint egy leány. Aztán, mintha neszt hallana, gyertyát gyújt, keresgél, szaglász a szobában. Ó, a hős, a fő-ugráló, a csibészvezér fél? Arva báránycám, de halvány vagy. Sejt talán valamit? Az ágy alá világít, megtapogatja a ruhafogast, aztán a szekrény elé jön, próbálja az ajtóját, de az ajtó be van zárva, a kulcsát Viktor már elvitte. Gyertyájának lángja bevilágít a kulcslyukon. A szekrényt vörös derengés önti el.

Várni, várni, várni kell.

De meddig?

Ez igazán a bolondok napja.

Csak az elbujtatott gyilkos érezhet ilyesmit, aki kezét a revolver ravaszán pihentetve, az áldozatára vár.

Végre felöltözködött, vette a felöltőjét, elfújta a lámpát. Már indul. Érzem, hogy most kell elkiáltanom magam. Viktor eltűnt, a szekrénybe zárt, engem is beugratott. Gégémből vékony, didergő, nem is emberi hang szakad

A megzavart bérmaut.

(Elitelték a csanádi püspök megtámadóit.)
Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 25

Tavaly pünkösdkor két gépkocsin, melynek egyike Perisits Zoltán nagybecskereki polgármester tulajdona volt, bérálni ment kíséretével Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök. Május 26-ikán délután Nagyikindára érkezett, ahol a munkás nyugdíjgyesület javára mulatság volt, melyet térszene előzött meg. A templom előtt lévő tér zsufolásig megtelt hallgatósággal s amikor a püspök a parókián leszállt, hogy rövid pihenés után a vasuton tovább utazzék, Herman György, az egyik soffőr meg akart fordulni, de oly szerencsétlenül, hogy a gépkocsisárhányója Peczy Zsarkó kilenc éves fiut elütötte. A fiunak, néhány horzsolást leszámítva, az ijedtségen kívül baja nem esett, de a nagyobb részt munkásokból álló tömeg közrefogta a gépkocsit, melyet föl akart fordítani, ami azonban nem sikerült. Majd a soffőrt akarták lerángatni, miközben ezt ordították:

— Le a csuhásokkal! Agyon kell őket ütni! A püspök ur autón, vasuton utazik, hozzatok egy szamarat, mert Jézus Krisztus is azon ment be Jeruzsálembe.

Egy munkás erre nyolc fillért vett ki zsebéből s azt üvöltötte, hogy a püspök számára ennyi pénz elég lesz kötélre. Mig a rendőrség Hermann soffőrt veszedelmes helyzetéből kiszabadította, egy másik tömeg a plébánia előtt veszteglő másik gépkocsit rohant meg, melynek gumi-abroncsát Horváth Gyula tizennyolc éves suhanc késével átvágta. A nagyikindai törvényszék a kiskoru Horváth Gyulát dorgálásra ítélte, a többi vádlottat, Habel Jánost, Kernweisz Józsefet, Kincses Antalt, Mily Györgyöt, Szólyi Józsefet, Venzun Józsefet és Vencelt, valamint Wolf Lajost fölmentette a magánosok ellen való erőszak vádjá alól, azzal a megokolással, hogy nyolc ember együttléte nem csoport. A szegedi királyi tábla azonban megsemmisítette az ítéletet s Horváth Gyula kivételével a vádlottakat egyenként két napi fogházra ítélte. A Kuria második büntetőtanácsa Stipl Károly helyettes-koronaügyész vádjá és Plechl József dr. védelme után a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította.

düllétben. Olvasni kezdett, de hamar ráunt, megint vizet ivott, ásított.

— Ó most vár bennünket szegény és hisz nekünk.

Mi lesz: mi lesz, mi lesz, boldog isten? Az órára néztem. Tizenegy felé járt. A félóra régen elmúlt. Most már mozognom, recsegnem kellene. Itt nem bírom ki sokáig. Mert lassanként félni kezdtem tőle és magamtól is. Vajjon mit tesz? Hátha oly tekintetet lövell szemembe — ide a kukueskáló lyukra —, amiben egy egész emberélet titka van és megdömlök tőle? Hátha elkiáltja magát, vagy beszélni kezd lassan és vontatottan? Hátha egy grimace-t csinál az arcával, egy szokott, csuf, hideg grimace-ot, amit mindig csak akkor mer csinálni, amikor egyedül van, egy grimace-t, amibe ő már beletörődött, de az én hitemet megrenditené és rögtön elfelejteném tőle az egész életemet? Hátha odamenne a pénzes-fiókomhoz ez a tiszta, ez a becsületes, ez a jó fiu és sunyi pofával, mint egy sötét rablógyilkos feltörné, kivenné a pénzemet, zsebre dugná, előttem, lopva? Mindezt pedig látnám, a tulajdon szememmel. Nem, ezt nem tudnám túlélni. És mégis itt kell maradnom. Ha most elárulnám magam, talán ő örülne meg, ketté repedne a szive, megöszülne az ijedelemtől. Némán és hidegen vártam. Vállaim közé huztam a fejem s irtóztató félelem ragadt torkom. Kezemben csendesen ketygett az óra. A félelem egyre dagadt s éreztem, hogy az egész

ki, amit meg se hall. Kinyitja az ajtót, az előszobában van, itthagja a szekrényben, a szekrény éjszakájában, reggelig. Ekkor torkomszaktábol orditozni kezdtem:

— Bocsáss meg . . . itt vagyok a szekrényben . . . Nyisd ki . . . elbujtam . . . segítség . . .

Visszajön az előszobából. Gyertyát gyújt. Fölfeszíti a szekrényt. Az arca sápadt. Nyugodtan, halkán és csodálkozva mondja:

— Te vagy?

A mellére borultam és sirva fakadtam:

— Rossz tréfa volt . . . Nem tudtam, hogy egyedül leszel . . . És úgy féltem . . . En vagyok az április bolondja . . .

— Már nincs április — szólt fölényesen és megnézte a zseboráját, — 12 óra 2 perc. Április másodika van.

Reszkettem, mint a nyárfalevél és nem mertem a szemé közé nézni.

Bálint vizet öntött a pohárba.

— Igyál, olyan fehér vagy, mint a halott. Mi történt veled?

Meggyújtotta a lámpát, levetette a felöltőjét, a székre ült, megfogta a kezem és nyugodt, okos, fekete szemével a szemembe nézett:

— Marha! — mondta szeliden, azzal az angyali gyöngédséggel, amilyennel csak a diákok tudják kimondani ezt a szót: marha.

Romániába szöktek a pokolgépes merénylők.

— Az áldozatok temetése. — Debrecenben kémkedtek a tettesek — Másfél hónapig készültek a merényletre. — A nyomozás újabb eredményei. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Debrecen, február 25.

A mai nap eredményei kétségtelenné teszik, hogy a rendőrség jó nyomon kutatja a pokolgépes merénylet tetteseit: a Csernovicban megfordult román artisták adták postára a szörnyű csomagot, amelynek három halottját magható és óriási gyászszertartással kísérték ma örök nyugalomra. Találgatás, jó vagy rossz hiedelem minden, amit a merénylet értelmi szerzői felől kombinálnak, de anynyi kétségtelen, hogy a tettesek, a végrehajtók román emberek voltak. Bukaresti utlevéllel, Jassy felől jött Csernovicba a két állítólagos artista: az elegáns Manesescu és a szolgakülsejű Avram. Nem márciólnapra határozták el magukat, mert ma már bizonyítékok beszélnek arról, hogy mind a ketten Debrecenben jártak január elején. Nyilván kikémlték, hogy miként lehetne a püspök életére törni. A nyomozásnak ez az újabb szenzációs fordulata van, de egyúttal kétségtelenné vált az is, hogy a tettesek és a velük esetleg cimboráló Bugarsky Katalin is *tul vannak a határon.* A román, illetve az orosz policián mulik: elő tudja-e, elő, akarja-e keríteni a bűnösöket.

Az újabb eseményekről ez a tudósításunk számol be kimerítően:

A pokolgép halottjainak temetése.

Debrecenben mindenféle gyászlobogók lengenek, az utcai lámpák gyászfátyollal vannak bevonva. Ilyen gyászpompában temették ma délelőtt a pokolgépes merénylet áldozatait. Maghatóbb gyászszertartást nem lehet elképzelni. Az egyházi funkciót Miklóssy István püspök teljesítette; ő, akinek élete ellen intézték a merényletet, soha sem végzett nehezebb kötelességet. Elfogódva, könyezve állott a koporsók előtt és szíve bizonyára összeszorult, ha elgondolta, hogy a szerencsétlen áldozatok miatta pusztultak el.

Éjjel tizenegy órakor a három koporsót csendben átszállították a kórház halottas kamrájából az Attila-téren levő görög katolikus templomba. Eredetileg úgy volt, hogy a holttesteket előbb szállítják át a görög katolikus templomba, de a koporsókat nem lehetett lezárni, mert

a délután folyamán a romok között még testrészeket találtak és ezeket is elhelyezték a koporsókban.

A koporsók leszögezése előtt Jaczkovics vikárius és Slepkovszky titkár holttestére rátették papi ruháikat, mert az öltönyöket a szétromosolt hullákra nem lehetett ráadni Csath Sándor ügyvéd holttestét felöltöztették. A szerencsétlen véget ért ügyvéd hullája elég ép maradt, az arca azonban le van pörkölve, csupa korom és a felismerhetetlenségig el van torzulva. Csath Sándor édesapjának kívánságára a koporsót teleszórták az elhunyt ügyvéd kedvence virágaival. Itt említjük meg, hogy Csath aradi származású ember volt: néhai Dangl Antal aradi orgonakészítő leánya volt az anyja és apja Aradon postatiszt volt.

Ma, már kora reggel, ezer és ezer ember gyülekezett az Attila-téren levő görög katolikus templom előtt. A templom környékét kordonnal zárta el a rendőrség, de oly nagy volt a tolongás, hogy alig tudták a rendet fentartani. A templomba, amelynek igen kicsi a be-

fogadóképessége, csak belépőjeggyel lehetett bejutni. Belépőjegyet pedig csak a hatóságoknak, a küldöttségeknek és a hivatalos funkcionáriusoknak adtak ki. A közönség a templom előtti téren és a közeli utcákban szorongott. A ravatalokat a templom főoltáránál helyezték el. Középen volt Jaczkovics Mihály vikárius koporsója, jobbról Slepkovszky János dr., balról Csath Sándor dr. ravatalát helyezték el. A koporsók koszorúkkal voltak elhalmozva. Három koesi koszoru érkezett és a temetési szertartás alatt is egyre hozták a virágokat. Nagy feltűnést keltett a Debreceni Kaszinó hatalmas koszorúja, amely mind a három koporsót eltakarja. A koszoru széles, nemzeti színű szalagján ez a felírás áll:

A magyar nemzeti ügy vértanúinak — a Debreceni kaszinó.

A koporsók közelében helyezték el az elhunytak családtagjait. Jaczkovics vikárius koporsója előtt foglalt helyet két leánya: Anna és Olga. Ott van továbbá a vikárius testvére: Jaczkovics Sándor ungyemei görög katolikus lelkész. Slepkovszky János dr. koporsója előtt állnak fivéréi: Slepkovszky Sándor bodrogszerdahelyi görög katolikus lelkész és Slepkovszky Gyula hivatalnok, Csath Sándor ravatalánál ott állnak könyező szülei: Csath Zsigmond nyugalmazott postafőnök a feleségével és fivére, Csath Zsigmond ügyvédjelölt. A hivatalos urak már kilenc órakor kezdtek gyülekezni. Egymásután érkeztek a küldöttségek, hatóságok és testületek. Majdnem elsőnek érkezett meg Hajdudorog küldöttsége Farkas Győző vezetésével, Szabolcsvármegye küldöttségét Ujfalussy Dezső főispán, Nyiregyházaét Kertész Bertalan főkapitány vezette. Számátalan város és község küldött még deputációt. Debrecen város minden testülete és egyesülete képviseltette magát a temetésen. A magyarországi görög katolikus egyházak papokkal képviseltették magukat.

Pontban kilenc órakor megérkezett a templomba Miklóssy István püspök, akit az Attila-téren összegyűlt közönség kalaplevéve, mély tisztelettel üdvözölt. A püspök rendkívül megvan törve, látszik rajta, hogy testben-lélekben nagy hatással volt rá a rettenetes merénylet. Az arca sápadt, szemei fénytelenek, egész lényét végtelen szomorúság hatja át. A püspököt a bejáratnál a templomban összegyűlt papok fogadták. A templomajtónál Miklóssy püspök magára öltötte lilaszínű papi ornátusát, azután megáldotta gyászruháját, rövid imát mondott és a főoltárhoz ment. Nem sokkal később kezdetét vette a gyászszertartás. A gyászmisét Ruttkay Gyula nyiregyházi főesperes végezte Szablóczay György ujfehértói főesperes és Szabó Miklós lelkész segédletével.

A gyászszertartás alatt érkezett meg a templomba Balthazar Dezső debreceni református püspök, aki ez alkalommal papi talárt viselt. A debreceni helyőrség tisztikara, Szadler István ezredes vezetésével jelent meg. Ott voltak az összes egyházak képviselői is. Ezalatt a templom előtti téren egyre nagyobb lett a tömeg. Gyászfátyolos zászló alatt eljöttek a főiskolai hallgatók, az ifjúsági és egyéb testületek. Nem sokkal a gyászszertartás megkezdése után megérkezett a kultuszminiszter kép-

viseletében Andor György miniszteri osztálytanácsos is, akit Jankovich miniszter már részvétáviratában deignált a temetésre.

A debreceni görög katolikus templom nem volt elég tágas ahhoz, hogy az óriási gyászoló tömeget befogadhasssa. Ezért

a három koporsót kivitték a templom terraszára és ott tartották meg a gyászszertartást, hogy a közönség is láthassa.

Miklóssy István megkezdte az egyházi funkciókat, Csath Sándor koporsójára közben egész virágosó permetezett, a hölgyek állandóan szórták a friss, illatos virágokat a tragikus halállal halt ügyvéd koporsójára, amelyet Groó Ferenc római katolikus prépost plébános szentelt be. A gyászszertartások közben énekelt a református főiskola híres kántusa is.

Tizenkét óra előtt véget ért a gyászszertartás. Slepkovszky János és Csath Sándor dr. koporsóját gyászkocsira tették és kivitték a temetőbe. Csath Sándor fölött Körösy Kálmán dr., az ügyvédi kamara titkára és H. Nagy Jenő dr., az ügyvédjelöltek egyesületének elnöke mondott beszédét.

Jaczkovics Mihály, a hajdudorogi püspöki vikárius holttestét ma délután Dorogra vitték gyászkocsin. A dorogi küldöttség és a Debrecenben besereglett nép kísérté Dorogra, végig a harminc kilométer hosszú uton. Fél négykor a székesegyházban imát mondtak fölötte, aztán eltemették a város által följánlott diszsihelyen. A vikárius sirja fölé emlékkövet fognak állítani.

A kievi artistanő.

A nyomozás a pokolgépes merénylők után Debrecenben és Csernovicban is tart. A debreceni rendőrség tegnap és ma Hajduszoboszlón is nyomozott Bugarszky Katalin után, akinek József nevű fia van ott dajkaságban. Házkutatást tartottak annál az asszonynál, ahol a fiu el van helyezve, majd kihallgatták a tíz esztendőes gyereket is, aki azt vallotta, hogy

édes anyjával vasárnap, a merénylet előtt való napon Debrecenben járt a püspöki palotában is megfordultak.

A rendőrség azt következtette, hogy Bugarszky Katalin a püspöknél özvegy Winklerné néven jelentkezett és ilyen néven kért kihallgatást is. Erre vonatkozóan kihallgatták a megsebesült Kriskó püspöki levéltárnokot, ő azonban kijelentette, hogy *ilyen nevű nő egyáltalában nem volt kihallgatáson a püspöknél, ő legalább is nem elégszik rá.* Bugarszky Katalin különben Babota Jánosné társaságában járt Debrecenben ugyanazzal az asszonnyal, kinél a gyermeke el van helyezve. Az a házkutatás azonban, amit a budapesti államrendőrség ennél az asszonynál végzett, egyáltalában nem járt eredménnyel.

A rendőrség mind a mellett nem látja tisztázottnak Bugarszky Katalin szerepét ebben az ügyben. A dátumok ugyanis összeesnek s

nem lehetetlen, hogy Bugarszky Katalin bűntársa annak a két embernek, aki már elmenekült Romániába.

A csernovici rendőrség megállapította ugyanis, hogy az a két román ember, amennyiben azt eddig a rendőrségnek sikerült kinyomozni,

összeköttetést tartott fenn egy artistanővel s ez az artistanő az eddigi nyomok szerint nem lehet más, mint Bugarszky Katalin, aki állandóan Kiebben tartózkodik.

Bugarszky Katalin letartóztatását a rendőrség már elrendelte, hogy azonban ezt a rendelkezést foganatosítani lehet-e; az nagy kérdés, mivel az artistanő már február 23-án elutazott Kiev felé s valószínű, hogy már átlépte az orosz határt. Ha ez megtörtént volna, nagyon kétséges, hogy az orosz hatóságok kiadják-e, vagy sem. Az ügyészség mindenestre köröző levelet adott ki ellene.

Bugarszky Katalin két évvel ezelőtt Debrecenben az Arany Bika-szállodában, mint büffés leány alkalmazásban volt és jelenleg egy kievi ur barátja. Gyermekeit Hajduszigoszlón nevelik és ott gyakran meglátogatja.

Bugarszky Katalin temesvári születésű nő. A debreceni rendőrség megkeresésére Temesvárott megállapították, hogy az artistanő csakugyan ott született. Apja a régi Mehalában élt mint napszámos és régen elhunyt, anyja azonban Budapesten él. Bugarszky Katalin, aki görög keleti szerb valóságú, jelenleg 30 éves, másfél-két évtized óta nem fordult meg szülővárosában, de 1907. óta többször írt a temesvári hatóságokhoz és okmányait, keresztlevelet, illetőségi bizonyítványát kérte.

A merénylők debreceni kémszemléje.

A nyomozásban különben új rendkívüli igazgató fordulat állott be. A debreceni rendőrség kinyomozta és ma délután kihallgatta Bottó Károly debreceni kereskedőt. Megtudták ugyanis hogy

a pokolgépes merénylet tettesei néhány héttel ezelőtt Debrecenben tartózkodtak és Bottó velük érintkezett.

Bottó a rendőrségen elmondotta, hogy Mandasescu Silvio és Avram Tódor január hetedik és kilencedik között Debrecenben voltak és a Frohner-szállóban laktak. Bottó úgy ismerkedett meg velük, hogy egy kereskedőnél vásároltak és miután sem magyar, sem német nyelven egy szót sem tudtak, tolmácsra volt szükség. Bottó, aki nagyon jól beszél románul, tolmácsolta kívánságukat. Bottó azután Mandasescu és Avram Tódor társaságában felment a szállodába is. Itt elmondották, hogy artisták, Romániából jöttek és mint boxolók szeretnének a debreceni moziban fellépni.

Beszélgetés közben a püspökség területén lakó románok állapotáról és görög katolikusokról érdeklődtek. Szóba hozták a görög katolikus püspökség ügyeit is és megkérdezték van-e a püspöknek palotája. Mikor Bottó elmondotta, hogy a püspök bérházban lakik, kérték, hogy mutassa meg a püspök lakóhelyét, a kamara épületét. Azután azt mondták Bottónak, hogy menjen velük Hajdudorogra, Szoboszlóra és Böszörménybe tolmácsként. Ezzel nagyon sok pénzt kereshet náluk. Mutattak is egy csomó román bankót, de Bottó nem fogadta el a meghívást.

Másnap, január nyolcadikán délután egy órára a Hungária kávéházban találkat adtak neki. Amikor megjelent, Mandasescu és Avram nem jöttek el. Erre Bottó a szállodai lakáson kereste fel őket. Itt már utrakészülően találta a két románt, kik azt mondták, hogy előnyös meghívást kaptak táviratban Budapestről és most oda utaznak. Ez alkalommal kerültek szóba a romániai viszonyok és a két román azt a kijelentést tette Károly román királyról, hogy a király kifelé barátságos színt mutat a magyarokkal szemben, de otthon erős hadseregére támaszkodva másként gondolkodik.

A rendőrség a vallomás alapján kikeresette Mandasescu és Avram bejelentő lapjait, amelyeken ennyi állott:

Mandasescu Silvio és Avram Tódor Bukarest.

A rendőrség az összegyűjtött adatok alapján Mandasescu és Avram személyleírását következőképpen adta ki köröző levelében:

Avram Tódor, foglalkozása: artista, született: Bukarestben, kora: 30—32 év körül, valósága: görög keleti román, termete: magas, erős haja: barnásszőke, arca: vöröses, szemei: zöldszinűek, orra: rendes, fogai: épek. Ruhája nem választékos, inkább egyszerű.

Mandasescu Silvia, foglalkozása: állítólag artista, született: Bukarest vidékén, kora: 26—28 éves, termete: magas, erős, arca: hosszúságú, haja: világos barna, szemei: zöldek, rövidlátó, monoklit visel, orra: hosszú, szája: rendes, fogai: épek. Ruházata: elegáns. A bukaresti hatóság által román és francia nyelven kiállított arcképes utlevele van és foglalkozása ebben is artistának van megjelölve.

A csernovici nyomozás.

Csernovicból jelentik: A rendőrség megvan győződve arról, hogy a tettesek kézrekerítését illetőleg a legjobb irányban halad, amikor a két román artistát keresi. Mandasescu Szilvia és Avram Tódor nyomait Iszkrányig sikerült követni, ott azonban eltűntek. A rendőrfőnökség átírt a román belügyminisztériumhoz, s kérte az ügyben való további nyomozást s táviratilag közölte a két merénylő személyleírását a jassy-i és bukaresti rendőrségnek. Megindult a nyomozás abban az irányban is, hogy Bugarszky Katalin járt-e Csernovicban s találkozott-e Mandasescuval és Avrammal. Az asszony személyleírását s a debreceni rendőrség körözőlevelét ma kapta meg a csernovici rendőrség. A budapesti detektivek egy része már megérkezett s több határrendőrségi detektív is nyomoz Bukovinában. A rendőrfőnök kijelentette, hogy minden bizonynyal meg fogják állapítani, hogy kik voltak a merénylők. Kérdés azonban,

sikerül-e őket elfogni, mert bizonyára már külföldre szöktek.

Mandasescu és Avram Tódor állítólag Jasszyból február 19-én érkezett Csernovicba az Imperiál-szállóban vett lakást, minden idejüket együtt töltötték, sétakocsizást tettek a városban s február 20-án délután

az egyik a husz kilogrammos és öt-százgrammos csomagot földalta Miklóssy debreceni püspök nevére és azonkívül azt a száz koronát is, a melyről a nyomozás során annyiszor történt említés.

Pénteken reggel érdeklődtek a postánál, hogy milyen nagy a távolság Csernovicból Dorohojig és Mihaleiunig Románia felé. Megkérdezték továbbá, hogy Serethig milyen messze van Bukovinában? Pénteken délután Avram el akart utazni, de lekészte a vonatot. Erre a podgyászát az állomási ruhatárba tette, azonban a szállóba nem tért többé vissza. Délután a városban bolyongtak és este mindketten elutaztak. Mandasescu elutazása előtt a szálloda portásával beszélgetésbe ereszkedett. Egy artista újságot mutatott neki, amely az arcképet közölte.

— Hasonlít-e rám? — kérdezte a portást. — Igen — volt a válasz.

A portás nem emlékszik, hogy milyen újság volt az, amit Mandasescu mutatott. A portás elbeszélése szerint Mandasescu különböző helyekre több képeslevelezőlapot küldött, Budapestre is küldött állítólag anzikszkártyát.

Éjjel jelentik Csernovicból: Azt a hírt, — amelyet a Presse közölt — hogy egy Csernovicban lakó magyar mérnöknek része lenne a merényletben, illetékes helyen megeafolják.

Az illető teljesen kívül áll a legcsekélyebb gyanun is.

A csernovici rendőrség megállapította, hogy csak Mandasescu érkezett Iszkrány felől vasuton, Avram úgy látszik félt, hogy a vámreviziónál megtalálják csomagjában a robbantószeret és kerülő uton jutott át a határon. A szállodában már együtt szálltak meg. Itt is feltűnt sulyos csomagjuk, mire Avram megjegyezte, hogy arra vigyázzanak, mert abban vannak Mandasescu artista felszerelései. Megállapítást nyert, hogy Avram Tódor egyedül adta fel a pénzt és csomagot. Este azután azt mondták, hogy tovább utaznak; Avram Lemberget, Mandasescu Jasszyt jelölte meg utja céljául, azonban mindketten visszautaztak Románia felé, de Iszkránytól lekészték a vonatot. A burdujami vámsorompónál két óra hosszat várakoztak, mert a sorompó le volt zárva. A határon tul nyomuk veszett.

Romániában keresik a két ál-artistát.

Jasszyból jelentik: A csernovici rendőrség megkeresésére az itteni rendőrség ma nyomozást indított a két gyanús férfi, Mandasescu és Avram után, azonban eredmény nélkül. Azt hiszik, hogy a tettesek nem állandó jassyi lakosok.

A magyar románok tiltakozása.

A román nemzetiségi komité végrehajtó bizottsága ma Aradon ülést tartott, melyen a debreceni merénylettel foglalkoztak és a következő kommunikét adtak ki.

— A magyarországi és erdélyi románok komitéjának központi végrehajtó bizottsága

leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy a Debrecenben történt merénylet akár a román komitéval, akár a nemzetiségi párttal, vagy a román néppel hozassák kapcsolatba.

A román nép politikai küzdelméből mindig hiányzott az ilyen eszköz és a jövőben is el fogja kerülni. Nemcsak a magyarországi románok történetében, hanem a román faj történetében is politikai merénylet nem fordult elő, mert a román nép jelleme és erkölcsi felfogása hasonló magatartást kizárnak. A bizottság azonban kizártnak tartja azt is, hogy a sajnálatos merényletben román embernek része lett volna.

Az országgyűlési román nemzetiségi párt elnöke, Mihályi Tivadar e tárgyban ma a következő táviratot küldte a Pester Lloyd szerkesztőségének:

— Elítélem és elátkozom a merényletet. Tiltakozom az ellen, hogy azt román férfi követte el és kizártnak tartom, hogy a bűnösök románok legyenek, mert a románok között nem volt és nincsen anarchista.

MULATSÁGOK.

(=) A magántisztviselők estje. Bedeus Bella bárónő, a kitűnő énekművésznő a Magántisztviselők egyesületének meghívását elfogadva a következő levelet intézte az egyesület elnökségéhez: „Igen tisztelt Elnök Ur! Mai postával vettem meg és abból azt a meggyőződést merítettem, hogy méltó lesz az egyesület ezelőtti hangversenyéhez, melyek az Aradi Magántisztviselő Egyesület kitűnő műérzékét bizonyítja. Faragó régi népszerű szellemes felolvasója az aradi közönségnek, Molnár Jenő már Európaszerte ismert kitűnő író. Győző Alfréd pedig közkedvűt színművész. Külön-külön is kellő szórakozást tudnának egy estén át Arad intelligens közönségének nyújtani, együttesen tehát a legnagyobb élvezetet fogják hallgatóiknak nyújtani és az Aradi Magántisztviselő egyesület estélyeinek jóhíret fokozni. Öröm-

mel jövök le az Önök estélyére és igyekezni fogok tölem telhetőleg az est sikeréhez hozzájárulni. Már rég nem tapasztaltunk oly nagy érdeklődést, mint amilyen Bedeus bárónó szereplése iránt mutatkozik s minden jel arra mutat, hogy a közönség a magántisztviselők estélyén zsufolásig megfogja tölteni a Központi szálló nagytermét. Az estély huszonnyolcadikán este pont kilenc órakor kezdődik.

Vallanak a játékbank kijárói

(Tolnay és Morvay a vizsgálóbíró előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, február 25

Az Általános Forgalmi Részvénytársaság diszkrét kiadásai tárgyában az igazságügyminiszter utasítására a budapesti ügyészség a vizsgálat elrendelését indítványozta. Az ügyészi indítvány ellen Radanovics Dániel ügyvédje, Káldor Gyula dr. utján ma előterjesztést adott be a vizsgálóbíróhoz és a beadványában kéri, hogy azt a nyomozást, amit eddig elmulasztottak és amelynek teljesítésére a bünvádi perrendtartás 95. és 98. szakasza a vizsgálóbírónak módot nyújt, végezzék el és az ekként megállapítandó tényállás alapján döntsenek az ügyészség indítványa fölött.

A margitszigeti játékbank körül keletkezett pörben a büntetőtörvényszék vizsgálóbírója ma délelőtt kezdte meg a terheltek kihallgatását. Elsőnek Morvay Istvánt, a közmunkatanács elnökének vejét és ifju Tolnay Lajost idézte meg a vizsgálóbíró.

Ifju Tolnay Lajos vallomásában elmondotta, hogy az Általános forgalmi részvénytársaság őt, mint bizalmi embert küldötte a margitszigeti társaságba, mivel Bucher igazgató nem bírta a magyar nyelvet.

— Én segitettem ebben s egyéb kommerciális teendőkben Buchernek — vallotta a közmunkatanács volt elnökének fia. — Rendes tisztviselői kötelességében állottam a társaságnak, ügyeit vezettem, a margitszigeti ünnepélyeket rendeztem és június hónapban a társulat részletes programját dolgoztam ki. Amikor kiléptem a társaságtól csak havi ezer korona havi fizetésemet és kilenc hónapra járó renumerációmot követeltem. Lemondásom október másodikán történt és ezt a társaság október huszonkettedikén tudomásul vette és elismerte a kért renumerációt és a hátralékos fizetést és lakbért. A társaság megbízásából a közmunkatanácsnál nem jártam el, ilyen megbízást senki nem is adott. A társaságnál tényleges tisztet töltöttem be és fizetésemet működésemért kaptam. A renumerációra vonatkozólag azt mondták, hogy a közgyűlés után kapom meg, mint ez szokás más részvénytársaságoknál is. A fizetésen kívül más díjazást nem kaptam. A százötvenezer koronás bonról nem is hallottam. Ilyen összeg nekem nem járt. A társaság a nekem adott összeget csak mint fizetést könyvelhette el és ha ezt nem így tette, akkor tévesen könyveltek.

Fél kettőkor Csopay vizsgálóbíró befejezte Tolnay kihallgatását. Két órakor a vizsgálóbíró előtt Morvay István jelent meg.

— Czako igazgató, akivel együtt szolgáltam — mondotta — egy napon telefonált nekem a Hazai bankba, melynek cégvezetője vagyok és azt mondotta, hogy fontos ügyben meglátogat. Azt válaszoltam, hogy inkább én keresem fel. Elmentem hozzá és ekkor ismételte, hogy fontos ügyben kéretett. A margitszigeti koncesszióért két érdekeltségi csoport a Spallinger és a budapesti Ritz-féle verseng. Miután alapos okai vannak azt kívánni, hogy a koncessziót a Ritz társaság kapja meg, kért, hogy járjak közbe apósomnál, Tolnay Lajosnál,

hogy ha az ügy a közmunkatanács elé kerül, ne görditsenek a társaság vállalkozása elé akadályt és a kérdést tárgyilagosan vizsgálják meg, mert a Ritz-csoport époly megbízható, mint a másik. Erre én kijelentettem, hogy apósomat csak arról informálhatom, hogy a két érdekeltség egyformán megbízható, mást nem tehetek érdekükben. Czako igazgató kijelentette, hogy semmi egyebet nem is kér. Ha sikerül a Ritz-társaságnak megkapni a koncessziót, százezer koronát kapok. Nem vettem komolyan ezt a kijelentést, amit bizonyít az, hogy ezt a szóbeli ígéretet írásban szerződésben nem is kértem. Közben otthon apósom előtt szóba hoztam a kérdést, de a százezer koronás províziót nem említettem előtte.

A részvénytársaság később írásban is biztosított a százezer koronás szubvencióról, de ezt megelőzve, váratlan esemény történt. A Ritz és a Spallinger csoport egyesült és így megbeszéléseink tárgytalanná váltak. Időközben anyósom megbetegedett és véle én is kint laktam a Margitszigeten. Anyósom meghalt és feleségemet a csapás úgy lesújtotta, hogy súlyos beteg lett. Ekkor pénzzavarba kerültem. Magam és feleségem aláírásával egy ötezer koronás váltót vittem fel az Érték és Iparbankhoz leszámítás végett és ennek ellenében tizenöt ezer koronát vettem fel, de azt azóta vissza is fizettem.

Ezzel Morvay vallomása is befejeződött.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: A cárnó, szimü. P. Márkus Emilia vendégfelléptével. (A. bérlet.)

Péntek: Boszorkány, dráma. P. Márkus Emilia vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Szombat: Kaméliás hölgy, szimü. P. Márkus Emilia vendégfelléptével. (C. bérlet.)

* Márkus Emilia vendégjátéka. A parádés vendégek közé tartozik a Nemzeti Színház nagy művésznője, Márkus Emilia, akinek négy napi vendégszereplése valóságos művészeti ünnep számba megy Aradon. A közönség régen ápolta szeretete és csodálata már az első estén a Mária Antónia előadásán is a legteljesebb mértékben nyilatkozott meg. A színház minden helyét elfoglalták és ez a nagy, lázas várakozástól terhes ház, olyan elementáris ovációkat rendezett a legkövetesebb színpadi alakításnak, melyet a nagy művésznő Szomorj darabjában produkál, amilyen ováció csupán a kivételes művészetnek jár ki. Nem analizáljuk Márkus Emilia Mária Antóniáját, ezt már elvégezte előttünk a fővárosi sajtó, mi csak csatlakozunk ahhoz a hódolathoz, melyet a művésznőnek mások már megadtak. A mai forró este után a közönség a legnagyobb várakozásokkal tekinthet az illusztris művésznő következő fellépései elé. (H. G.)

* Szerepváltozás — előadás közben. Szomorj Dezső szimüvének, Mária Antóniának ma esti előadását, amelyet Márkus Emma vendégszereplése avatott ünnepi eseménnyé, kellemetlen baleset zavarta meg. Mint már több ízben előfordult, Barics Gyula, a színtársulat baritonistája előadás közben rosszul lett. A második felvonás alatt a kulisszák mögött fogta el hirtelen a rosszullet, amely megakadályozta abban, hogy a harmadik felvonásbeli szerepét, Drouet postamestert eljátszhassa. A felvonás kezdete előtt Beregi Sándor dr. jelentette a közönségnek a balesetet, amelynek következtében Barics szerepét Makróczy Levente játszotta el.

* A debreceni merénylet az Apollóban szombaton már látható. A pokolgép rémes pusztítását, az áldozatok temetését és az egyéb izgalmas részleteket hűen adja vissza az a film, amelyet az Apolló elsőnek szerzett meg.

* A színház jelentései. Márkus Emilia — Cárnó. Tegnap kezdte meg négynapos vendégjátékát Márkus Emilia, a legnagyobb élő magyar művésznők egyike; a Mária Antóniában lépett fel először, csütörtökön pedig a Cárnó címszerepében lép fel Márkus. Biró—Lengyel egyik legnagyobb színjátéka, a gyönyörű, emberi indulatoktól lüktető Cárnó kerül színre, Márkus Emiliával a címszerepben. Márkus Emilia ebben a szerepében oly abszolút művészt produkál, amely sokáig emlékezetes fog maradni az aradi közönség előtt. Hangjának csudás festése, a viharzó lelki tusákban olykor a fenségességig emelkedő pátosza, megkapó erővel fognak hatni: Márkus Emilia igazi cárnó.

A Kis király. A jövő héten kerül színre az aradi színházban Kálmán—Bakonyi nagyszerű sikert aratott operettje, a Kis király. A operette nem Magyarországon kezdi meg pályafutását. Bécsben kiállotta már a tűzpróbát és egy sereg más külföldi színpadon is siker aratott, még mielőtt itthon szóhoz juthat volna. Az aradi színház operette-személyzetének minden épkézlab tagja játszik a Kis királyban; a próbák nap-nap után folynak.

Vasárnapi előadások. Az idei szezon eddigi játékindjét ha nézzük, egyre-másra találjuk a nagyszerű darabokat, amelyek a publikum tetszésével találkoztak, melyeket a közönség egyrésze még mindig látni szeretne. A publikum óhajására a színház igazgatósága a vasárnapot szenteli ezeknek a daraboknak; vasárnap az idei szezon két nagyszerű darabja kerül színre, délután a Buksi, este a Támlás-szék 10.

* Ma gyermekelőadás van az Apollóban, a jegyek nagyrésze már elkelt, így kétségtelen, hogy ismét zsufolások megtelik a nézőtér. A szülőik megnyugtatóra azuton is közli a direktió, hogy csak annyi jegyet adnak ki, a mennyi hely van. A műsor, amelynek vetítése pontosan fél 3 órakor kezdődik, tisztán kacagató képekből van összeállítva. Leginkább a mozi gyermekművészei lépnek fel legújabb alakításukban. 4256

* Henny Porten és Suzanne Grandais az Apollóban. A mozi két legszebb és legbájosabb divája: Henny Porten és Suzanne Grandais, csütörtöktől fogva egy műsoron lépnek fel az Apolló-színházban. A csodásan szép Henny Porten egy megkapó drámában játsza a női főszerepet s kívánatos asszonyiságával párosult művészetével olyan alakítást nyújt ebben a nivós darabban, amelyet végignézni minden embernek gyönyörűséget szerez. A bájos Suzanne Grandais egy végtelenül kedves mozi darabban lép fel és sok-sok kellemes percet nyújt. Stilszerűen simul ezekhez a képekhez a Négy ördög artista-dráma invenciózus paródiája. Az előadás pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődik. 4256

* A sárga csikó. (Az Uránia mai bemutatója.) Pathe freres cég kiváló érzékel ismerte fel, milyen magyar specialitást kell a külföldre kivinni. A sárga csikó tözsgyökeres magyar munka, zsánerkép, melyben egy egész darab magyar élet van bemutatva, alakjaiban, cselekményben egyaránt. A kolozsvári színház művészgárdája, élén Janovics dr. igazgatóval, Berky Lilivel és Várkonyi Mihályval igazi tudással és szeretettel feküdtek neki a munkának, mely egyik legszebb alkotása a világhírű Pathe-gyárnak. A felvételnél sajnálatos katasztrófa is történt, melynek Imre Erzsébet áldozatul. A film gyönyörű kiállításban magyar életet, magyar levegőt visz a vászonra s nincs kétely aziránt, hogy a közönség méltányolni fogja ezt a hazafias érzésű vállalkozást. Az előadások 5 órakor kezdődnek és kedvezmények nem érvényesek. 3

* Ma délután fél 4 órakor gyermekelőadás az Urániában. 3

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Kiseb lesz az aradi üzletvezetőség.

(Ezer kilométer vonalat csatolnak Nagyváradhoz. — Mozgalom új államvasuti vonalak Aradhoz csatolásáért.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

A mikor a múlt évben a kormány elhatározta, hogy 1914. augusztus elsejével Nagyváradon új államvasuti üzletvezetőséget létesít, nyilvánvaló volt már, hogy az új üzletvezetőséghez tartozó vonalakat az eddigi üzletvezetőségektől fogják kiszakítani, és elsősorban az aradi üzletvezetőség kisebbedik és veszít jelentőségéből a nagyváradai létesítésével. Így is történt.

A Nagyvárad—Szajol—Gyula—Simontornya, Kisujszállás—Dévabánya, Pusztahollód—Kötögyán

vonalakokat elveszik az aradi üzletvezetőségtől, amely ezáltal eddigi területének majdnem a harmadára redukálódik, amennyiben

az eddigi 1600 kilométer helyett csak hatszáz kilométerre terjednek ki a vonalai.

A kikapcsolt vonalak mentén számos jelentős város van, így Nagyvárad, Nagyszalonta, Gyula Kisujszállás, Karcag, Törökszentmiklós, Belényes és ezeknek elvesztése által az aradi üzletvezetőség jelentéktelenné és kicsivé válik, pedig épen Tolnay Kornél, az államvasutak új elnökgazdája jelentette ki egy alkalommal, hogy nem barátja a kis üzletvezetőségeknek. Hogy a nagyváradai vonalakat visszakaphassa Arad, az ma már lehetetlen, de méltányos és jogos az a

kivánság, hogy az elvesztett vonalak helyett kárpótlásul újakat kapjon az aradi üzletvezetőség,

még pedig olyan vonalakat, amelyeknek idecsatolásával nem veszítenének más vidéki üzletvezetőségek, hanem csak a budapesti üzletvezetőség, amely amúgy is túlagoson nagy.

Szolnok állomása, a szolnok—rákosi, szolnok—hatvani, ujszász—jászapáti, szolnok—kis-kunfélegyházi, szolnok—ceglédi, pusztatenyő—hódmezővásárhelyi és mezőtúr—orosházi vonalak néhány év előtt még ugyis az aradi üzletvezetőséghez tartoztak, és ezeknek a visszaadása lehetne most az egyedüli helyes és megfelelő kárpótlás a nagyváradai üzletvezetőséghez csatolt vonalakért. De nemcsak az aradi üzletvezetőség jelentőségének szempontjából, hanem egyéb, városi szempontokból is mulhatatlanul szükséges a fenti vonalak megszerzése és ezzel az aradi üzletvezetőség mai jelentőségének megtartása. Az aradi üzletvezetőségnek ugyanis most körülbelül háromszáz hivatalnok van. Minthogy az üzletvezetőség vonalai harmadrészükre redukálódnak, ennek megfelelő arányban kisebbedik a hivatalnokok száma is és így körülbelül száz család költözne el Aradról. Hogy száz, évek óta Aradon lakó családnak hirtelen elköltözése gazdasági, politikai és városi szempontokból mekkora veszteség lenne a városra nézve, azt fejtegetni felesleges.

Egyedül ez a szempont elegendő arra, hogy a város mindent megtegyen a szolnoki vonalaknak az aradi üzletvezetőséghez való csatolása érdekében, de a száz hivatalnok-család jogos érdeke mellett itt van a másik szempont is, amely nem kevésbé fontos a városra nézve: hogy az aradi üzletvezetőség ne veszítsen eddigi jelentőségéből. A szolnoki vonalakon

kivül egyedül Szolnok állomása olyan hatalmas vasuti gócpont, hogy ennek az aradi üzletvezetőséghez való csatolása ipari- és kereskedelmi szempontokból is nagy előnyöket jelentene a városra nézve. Ugy értesülünk, hogy máris mozgalom indult meg a törvényhatósági bizottság tagjainak körében, hogy az aradi üzletvezetőségnek ilymódon leendő kárpótlása iránt lépéseket tegyenek és remélhető, hogy ez a mozgalom sikerre is fog vezetni, mielőtt augusztusra az említett nagy vonalvesztés bekövetkezik.

Előterjesztés az autóbusz-üzem beszüntetésére.

(Nachtnébel főmérnök jelentése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Arad város autóbusz vállalatának gépkocsijait a felülvizsgáló-bizottság nem találta rendben, Green Nándor rendőrfőkapitány a kézfékek hiánya miatt nem is adta meg az 1914. évre a használati engedélyt és a legutóbbi napokban újból figyelmeztette Varjassy Lajos polgármestert a hiányok pótlására, mert különben felelőssége tudatában a kocsik járatását be kellene tiltani.

Az Aradi Közlöny az ügy fejlődését eddig a fázisig már ismertette és megírta azt is, hogy maga a polgármester járt a Marta-gyárban és meggyőződött arról, hogy a fékeket azért nem szerelik, mert sztrájk van.

Azonban ezzel a kérdés még nincs elintézve. Nemcsak a rendőrfőkapitány felelős a közlekedés biztonságaért, hanem az üzem vezetője is. Nachtnébel Odön főmérnök, aki ideiglenesen végzi hivatalának ellátása mellett a gépkocsiállalat vezetését is, szintén gondoskodni tartozik arról, hogy az autóbuszok a belügyminiszteri rendelkezések megfelelően legyenek felszerelve. A polgármester a főkapitány legutolsó átiratának vétele után fel is szólította a főmérnököt jelentéstételre, mert tudni akarta, hogy miért nem történt intézkedés már január 3-ika után nyomban, amikor a felülvizsgálat eredménye gyanánt a rendőrség a hiányokat megállapította.

Ugy értesülünk, hogy a főmérnök a maga igazolására és annak bebizonyítására, hogy a maga súlyos felelőségének tudatában mindent megtett az esetleges következmények távoltartására jelentést tett a polgármesternek és egyúttal előterjesztéssel is élt az anomáliák megszüntetésére.

Jelentésében hangsúlyozza, hogy a rendőri vizsgálatot be sem várva, hanem azt megelőzőleg felhívta a Martát, hogy a fékeket azonnal szerelje fel, de — mint már megírtuk — azt a feleletet kapta, hogy ők az elhunyt üzemigazgató rendelkezésére vették le a fékeket, mert véleménye szerint a kocsik a kézi fékek nélkül is biztosan futnak, azok hiányából baj nem származhatik és ezért azokat csak megrendelésre szerelik vissza.

A főmérnök ezt a feleletet egyáltalán nem tartotta kielégítőnek. És nem tartja ma sem, mert a kézfékek szükségességéről meg van győződve, a rendőrség is követeli és azok hiányáért nem hajlandó semmiféle felelőséget vállalni. Felhívja a polgármester figyelmét arra, hogy a Martának az a megállapítása, hogy a sztrájk miatt nem végezheti el a munkát nem áll meg és a város esetleges szerencsétlenség esetén ezzel nem védekezhetik, minthogy ő, mint az üzem felelős vezetője, szintén nem használhatja fel érvül azt, hogy sztrájk volt, tehát a kocsik kézfék nélkül szaladtak.

Azt javasolja, hogy a Marta a fékek rögtönös felszerelésére szólíttassék fel, ha ezt nem tenné, akkor a tanács mondja ki, hogy a gyár veszélyére az üzem beszünteti és minden kocsit után minden napra százötven korona pénzt ról ki rá.

Vajon a tanács elfogadja-e ezt az előterjesztést az még nem tudható, mert a főmérnök jelentése előbb az autóbusz felügyelő-bizottság elé kerül.

Városi tisztújítás előtt.

— Szorgalmaskodnak a tisztviselők. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Soha annyi tisztviselő nem volt az egyházas hivataloskodás bevezetése óta délután a városházán, mint ma. Délután két óra körül távoztak és délután három óra körül már legtöbbször az íróasztala mellett ült. Mikor Varjassy Lajos polgármester és Löcs Rezső gazdasági tanácsnok a Hungaria kávéház kártyaszobájában pont háromkor abbahagyták a kibicelést, felemelkedtek fizettek és menni készültek, meg is kérdezték tőlük, hogy hova oly sürgősen?

— Az év utolsó napja van ma, le kell dolgozni a restanciát, mert ki tudja mi lesz holnap, ki tudja ki jön a helyünkre? Nem akarunk az utódunknak restanciát hagyni, felelték nevetve, abba a szent meggyőződésben, hogy az ő esetükben még a kapanyél sem sült el és ha akarná is az isten, akkor sem válhatik komolyra ez a tréfa, mert a városi tisztviselőket nem az isten, hanem az aradi törvényhatóság választja.

Nincs is izgalom a városházán kívül. Sebel semmi nyoma, hogy holnap tisztújító széklet tart a város délelőtt tíz órakor. A főjegyzői állást kivéve, melyre Kádás Kálmán főjegyző és Angel István dr. első aljegyző pályáznak, valamennyi helyre egyhangú lesz a választás. Az bizonyos, hogy annyian csak hat esztendeje voltak a közgyűlésen, mint holnap lesznek, még pedig azért, mert hat esztendeje is február 26-án volt a restauráció és eziránt roppant nagy az érdeklődés. Nagy dolgok ugyan nem szöktak történni, de a hagyomány az oly erősen ül az emberek vérében, hogy annak szuggesztív erejétől nem szabadulhat. Valamikor nagy eset volt maga a restauráció, a városatyai édes hatalomnak érzetése, nagy küzdelmek és tülekedések előzték meg, szívhez szóló beszédek tették meleg, családias ünnepé és nagy áldomások fajezték be.

Ma már annyira szürke közigazgatási aktus Arad városánál a tisztújítás, hogy a napját a dátumát sem jegyzik meg az emberek. Ma reggel nagy meglepetést keltett a városházán az egyik főtisztviselő, akiről tudják a kollegák, hogy a redingotnak esküdt ellensége, nyolc óra körül ilyen, csakis választásokkor szereplő ruhadarabban jelent meg. Az illető egész habitusa elárulta, hogy valami nagy eseményre készül, mert rendkívül ki volt csinósítva és legalább tíz évvel fiatalabbnak látszott, mint egyébkor. Tíz óra előtt megjelenik nála János a polgármester ajtónállója, hogy hívja a tanácsülésbe.

— Téved maga János, nem lehet ma tanácsülés, hisz néhány perc múlva kezdődik a tisztújító közgyűlés.

— Mindjárt gondoltam, hogy tévedés lesz a dologban tekintetes uram, — szélt ravasz mosolyival János. — Láttam én, hogy rosszkor tetszett felvenni ezt a szalon kabátot, mert már csak holnap választanak bennünket. Holnap igen, ma még nem. Hisz délután a polgár nagy urral aláírunk vagy egy métermázsát, ne hogy restancia maradjon.

— Ajnye az áldójt, bizony igazra van, tévedtem a dátumban és hiába vettem fel ezt a hosszú rokkot.

Egyéb izgalmas esemény nem előzte meg a restaurációt, amelyről azt hiszik, hogy az utolsó lesz és eljön az ígért orvosa — a kénevesés.

HIREK.

Olcsó utánvétes áruk.

— Az aradi rendőrség nyomozása.
— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 25.

Az aradi kereskedő világot közlel érdeklő rejtelmes ügy foglalkoztatja most az aradi rendőrséget. Egy németországi nagyobb gyáros cég a múlt esztendőben több alkalommal posztó-árakat tartalmazó csomagokat küldött Aradra itteni kereskedők címére. Az áruk 150—600 korona értékűek voltak s mindig utánvétellel érkeztek ide. A németországi cég rövid idővel ezelőtt megkereste az államvasutak igazgatóságát és különös panaszt tett. Megírta, hogy az aradi vasuti raktárban vagy elcseserlik a küldeményeit, vagy pedig titokzatos módon elcseserlődnék azok.

— Azokat az árukat ugyanis, írta a cég, amelyeket 500—600 korona utánvétel ellenében küldünk el, alig 100—150 korona utánvétel kifizetése után veszi át valaki s így mi minden alkalommal megkárosodunk. Vagy talán Magyarországon az államvasut hitelt nyújt az egyes cégeknek és a Máv. fogja nekünk megfizetni a hiányzó összeget?

A vasut igazgatósága természetesen az aradi rendőrséghez fordult, hogy nyomezza ki a csomagelcseserlések titokzatos okát. A rendőrség az eljárás során megállapította, hogy egy aradi nagyobb cég szolgálja vette át a keresett vasuti küldeményeket. Ő a főnökétől mindig átvette a cég számára érkezett küldemény utánvételi összegét, de mindig kevesebbet fizetett ki a vasuti pénztárnál. Hogy miképen volt lehetséges az, azt a főnök nem tudta megmondani.

— Az alkalmazottam — mondotta a rendőrségen — nekem is nagyon gyanusnak tűnik föl. Négy héttel ezelőtt azt mondta, hogy Belgrádban eljegyezte magát és elutazik az esküvőjére. Azt mondta, hogy csak két-három napig marad távol, azonban négy hét óta nem adott magáról életjelet.

Ez természetesen gyanus volt a rendőrség előtt és táviratilag kereste meg ma a belgrádi főkapitányságot az illető kereskedelmi alkalmazott kézrekerítése céljából. Válasz azonban még nem érkezett. A rendőrség különben elrendelte az eltűnt alkalmazott országos körözését.

Lovagias ügy a bálteremben.

(Főhadnagy és jogszigorló afférja.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, február 25.

Kinos eset" folyt le tegnapelőtt este az Egyetemi Kör által rendezett farsangi táncestén, a Ritz-szállóban. Mialatt a közönség: a háziasszonyok, fiatal leányok és frakkos rendezők gyürüje a nagyteremben hullámozott föl és alá, az egyik sarokban hirtelen csoportosulás keletkezett és hangos szóváltás következett utána.

Ezt a szóváltást úgy kell érteni, hogy a kecskeméti 8. számú huszárok Sárkány nevű főhadnagya hangos szóval rendreutasított egy önkéntest, aki a főhadnagy ezredéhez tartozik és aki Szacellár György munkapárti képviselőnek a fia. A főhadnagy azért volt haragos, mert az önkéntes egyenruhája egy árnyalattal világosabbat mutatott az előírt színnél.

— Holnap reggel nyolekor rapportra! — kiáltott a főhadnagy. — Abtretien!

Az önkéntes, a ki pironkodva feszeltet fölötte előtt, elhagyta a báltermet, mivel a parancs szerint reggel rapportra kellett jelentkeznie Kecskeméten.

Mikor az önkéntes eltávozott, a bál egyik főrendezője, Rácz Vilmos jogszigorló, félrehi-

vatta a főhadnagyot s ott többek fülehallattára szemrehányást tett neki különös viselkedéséért. Ebből természetesen szóváltás, majd erősebb összeszóvalkozás lett, a főhadnagy fogta csákóját, kardját s eltávozott.

Tegnap azután Szántay Jenő főhadnagy és Bogyay százados utján magyarázatot kért a jogszigorlótól, a ki viszont Fuchs Jenő dr. világbajnokot és Patai Kovács Károly dr.-t nevezte meg segédeikül. A segédek ma nem tudtak megegyezni és holnap folytatják a tanácskozást.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony és hűvösebb idő várható elvélve csapadékkal.

— A miniszterelnök audienciája. Budapestről jelentik: Tisza István gróf. miniszterelnök a jövő héten audienciára megy a királyhoz. A kihallgatás már a múlt héten tervbe volt véve, most azonban külön aktualitást ad ennek a debreceni merénylet, amelyről nyilván külön jelentést tesz a miniszterelnök a felségnek. A debreceni bombamerénylet valószínűleg a főrendiház holnap ülésén is szóba kerül, a főrendiház több tagja alkalmat keres arra, hogy azt szóvá tegye és a kormánynak lehetővé tegye az ügyben való állásfoglalását.

— Reformálják a háremet. Konstantinápolyból jelentik: A trónörökös elnöklete alatt tartott családi tanács a császári házi rend reformjával foglalkozott és többek közt érdekes határozatokat hozott a háremre vonatkozólag. A császári hárem életét eugenetikus alapon rendezik. Azok a gyermekek, kik a hercegeknek mellékfeleségeikkel való viszonyából származnak, a hercegi címet és rangot nem kapják meg többé. A legitim hercegeket ezentul csak életünk első éveiben nevelik mohamedán vallási alapon; később európai nevelésben fognak részesülni.

— A vezetőségéd bűns a halálos párbaj ügyében. Budapestről jelentik: A halálos végű párbaj a rendőrséget is foglalkoztatja. A főkapitányság párbajvétség címén megindította a vizsgálatot és a polgári szereplőket már ki is hallgatta. Tegnap Babochay Zsigmond kihallgatása folyt le, a mai napon pedig a két segéd kihallgatását végezte el a rendőrség. A hallgatásokból kiderült, hogy a segédek nem terheli bünvádi felelősség, mert nemcsak, hogy mindent elkövettek a békés elintézés érdekében, hanem a fegyveres elintézés ellen határozottan tiltakoztak is. Csak az ellenfél segédei kényszerítették őket bele a párbajba. Megállapította a rendőrség azt is, hogy a felelőség teljes mértékben Kuncz századost, a katonai vezető segédek terheli, a ki a szokásos békítési felszólítást is elmulasztotta. A katonákkal szemben azonban a rendőrség nem járhat el. A főkapitányságon tehát befejezték a vizsgálatot, s az iratokat ma átteszik az ügyészséghez.

— Elevenen megégetett néger. Zelandból jelentik: Az utcai tömeg egy négert fogott el, aki a serif leányát meggyilkolta. A tömeg meg akarta lincselni a négert, majd összekötve egy olajjal telt hordóba tették, melyben az olajat felgyújtották. A néger óriási fájdalmakat állott ki és miután a kötelek a tűzben elperzselődtek, kiugrott a hordóból és menekülni akart. A tömeg lefogta és ismét az égő hordóba dobta, ahol szénné égett.

— Verekszik a falu. Bécsből jelentik: Ma éjjel a mannszörthi községi kocsmában valóságos esata támadt a falu két ellenséges pártja között, amelyben egy legényt késszurással megöltek, másokat súlyosan megsebesítettek. Jelentéktelen sebet majdnem mindenki kapott. Csak a csendőrség közbelépésére sikerült a rendet ismét helyreállítani.

— Lerombolt történelmi emlék. Temesvár történelmi vonatkozású emlékei közül — mint egyik olvasónk írja — csendben tűnt el az a híres kápolna, amelyben V. László megesküdött Hunyadi Lászlónak, hogy bántani nem fogja A különben igénytelen kápolna a k. u. k. Artillerie Zeughaus (MDCCCLVI) udvarán volt és temesvári kirándulások alkalmával bizonyos meghatottsággal mutattam meg. Mult évben megdöbbenve tapasztaltam, hogy a kápolnát katonai intézkedésre lebontották, s mi szegényebbek lettünk egy több évszázados, a történelemmel összeforrt épülettel. Helye ma parkirozva tán diszesebb, de mint relikvia szomorú veszteség. Hallomásom szerint a lebontás alkalmával az oltár alatt s az oltárba beépítve történelmi értékű okmányokat találtak, a melyek a katonai irodában hevernek. Talán lehetne arról némi pozitívumot megtudni s talán meg lehetne szerezni a mindenesetre történelemileg értékes okmányokat; legalább ezt, ha már utját nem tudtuk állani annak, hogy a nevezetes kápolna lebontassék.

— Halálos farsangi tréfa. Szegedről jelentik: Halálos következménye lesz egy farsangi tréfának, amelynek Schreiber Béla tizenhat esztendősz asztalosinas a szenvedő hőse. Az asztalosinas tegnap este felöltözött maszkának, kifestette arcát és körútra indult a szomszédokhoz. Beállított Mezei börtönőr lakására, ahol nem ismerték föl. A börtönőr nem volt odahaza, csak a felesége és ennek Jakab nevű testvére, akik irtózatossan megijedtek a kifestett arcú maszkától, betörőnek nézték s a fiatalember kést ragadott és az ártatlan tréfacsinálónak úgy döfte oldalába, hogy a maszkát haldokolva szállították be a városi kórházba. Az orvosi vélemény szerint nem marad életben.

— A newyorki gyilkos rendőrhadnagy. Newyorkból jelentik: Emlékezetes még az a gyalázatos büntény, amelynek Rosenthal newyorki játékbanktulajdonos esett áldozatul, s amelynél alávaló szerepe volt Beckert rendőrhadnagynak. Ezt az embert halálra is ítélték, mikor kétségtelenül kiderült, hogy ő volt a gyilkosok felbujtója, miután Rosenthal azzal fenyegetődzött, hogy leleplezi a newyorki rendőrség feneketlen korrupcióját. A felebbviteli bíróság Becker ügyében elrendelte az eljárás megújítását és pedig azért, mert az első pörnél mindenféle tévedések fordultak elő. A többi elítélte szemben az ítéletet megerősítették, és ha a kormányzó a halálos ítéletet nem változtatja át élethosszig tartó fegyházra, néhány nap múlva kivégzik őket.

— Elsüllyedt dunai hajó. Budapestről jelentik: Ma délután a hajógyári sziget mellett a Dunagőzhajózási Társaság Gizella nevű gőzöse elsüllyedt. A hajó, mely Budapest és Mohács között szokta a személyforgalmat lebonyolítani, téli helyén vesztegelt. A megindult jégzajlás olyan erővel ostromolta a hajó oldalait, hogy a gőzös léket kapott. A lék már jégzajlás kezdetén támadhatott a hajón, mely lassan süllyedni kezdett és ma menthetetlen erővel bukott a víz alá. A hajó elsüllyedéséről jelentést tettek a társulat igazgatóságának, ahonnan Neugebauer Viktor miniszteri tanácsos vezetésével bizottság szállt ki, hogy megvizsgálja, terhel-e valakit felelősség. Emberéletben nem esett kár. A Gizella egyik legjobb régebbi típusu hajója volt a társaságnak, évek előtt még Budapest és Bécs között közlekedett.

— Eltűnt ékszerek. Az aradi rendőrségen ma este megjelent egy Andrássy-téri ékszerész és eladta, hogy üzletzáráskor észrevette, hogy a kirakatban lévő gyűrűállványról két darab, összesen négyszáz korona értékű gyűrű hiányzik. Bővebb felvilágosítást a gyűrűk eltűnésére vonatkozólag nem tudott adni, gyanuja sincs senkire s így ma még feljelentést sem tett, aminthogy nincs kizárva az sem, hogy a gyűrűket nem lopták el, hanem csak az állványról estek le. A rendőrség holnap detektívot ad az ékszerész rendelkezésére, hogy az üzlethelyiséget átkutassák.

— A milliós nyakék megkerült gyöngyel. Londonból jelentik: A múlt év nyarán Páris és London között eltűnt négy milliós gyöngygyakék ügyében ismét újabb fordulat történt. Ma azt jelentik, hogy a nyakék közepső gyöngyét, amelynek tizenegyezer font az értéke és amelyet eddig nem tudtak megtalálni, Mayer ékszerész már megkapta és azonnal beillesztette a nyakékba. Megtaláltak azonkívül kétezer font értékű gyöngyöt, a melyek ugyancsak a kifosztott postacsomagból tűntek el. Most már csak egyetlen gyöngy hiányzik, négyszáz font értékben, a melyet Horne munkás, a ki az ékszervolvajok pörének tárgyalása közben az utcán megtalálta a gyöngysort, saját bevalása szerint elvesztett. Mayer ékszerész nem mondja meg, hogy hogyan jutott az ékszerhez és így csak annyit lehet tudni, hogy Mayer, a kinek a Lloyd biztosítótársaság megtérítette a kárát, a biztosító társaságtól vásárolta vissza a gyöngyöt. A társaság Anversben bukkant rá a gyöngyre, ügynökei ugyanis egészen odáig követték a gyöngyök nyomát. Ugy látzik, hogy a Lloyd ügynökei a gyöngyök legutolsó tulajdonosától vásárolták meg.

— **Katasztrófa egy moziban.** Szalernóból jelentik: Tegnap este a Marcucci-színházban mozgóképeladás közben egy film kigyuladt. Bár közvetlen veszedelem a közönséget nem fenyegette, mégis a nézők zömét nagy rémület fogta el és vad sietséggel futottak a kijáratához. Ott torlódás támadt, többeket letapostak, úgy, hogy nem lehetett az ajtón kijutni. Ez is rendkívül megnehezítette a segítségnyújtást. Eddig öt holttestet találtak.

— **Öngyilkos kísérlet.** Az aradi rendőrséget ma délelőtt arról értesítették, hogy az Erzsébet-körút 5. számú házában Spitz Gyula bádógosmesternek husz éves Erzi nevű leánya öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Kovács Antal ügyeletes rendőrhadnagy ment ki az öngyilkosság színhelyére, és kihallgatta a leányt, akit időközben a házában lakó Schreiber Vilmos dr. már kezelés alá vett. Spitz Erzi elmondotta, hogy reménytelen szerelem miatt akart öngyilkos lenni. A könnyebb sérüléseket szenvedett fiatal leányt a mentők szállították be ezután a kórházba.

— **Házkutatás két lengyel lapnál.** Posnából jelentik: A királyi törvényszék rendeltére a rendőrség hét-nyolc házkutatást tartott ma, köztük a Djezninski Posnanki és a Kuriera Posnanski lapok kiadóhivatalában és szerkesztőségében, hol több terhelő okiratot lefoglaltak. A házkutatások az Ostmark Galiciában frányuló rutén mozgalmával állanak összefüggésben és ez ügyben a poseni rendőrség eddig ötven házkutatást tartott.

— **A bankigazgatóné öngyilkossága.** Párisból jelentik: Dessau amiensi bankigazgató felesége benzinnel itatott rongyokba burkolozott és meggyújtotta magát. Mire ráakadtak szénné égett. Az öngyilkosság oka rossz családi élet.

— **Egy gyerek öngyilkossága.** Gödöllőről jelentik: Villám Kálmán tizennégy éves aszói fiú tegnap reggel nyolc órakor a robogó vonat elé vetette magát, amely darabokra szaggatta. Tettének okát nem ismerik.

— **Hölgyeim!** Tavaszi legújabb angol és francia szövetségaim szép választékban megérkeztek. Szíves látogatást kérek Huppert Henrik női divatterme Arad, Rákóczi-utca 7 szám. 1185

— **Üveg, porcellán és lámpa,** elsőrendű china-ezüst és használati cikkeket rendkívül olcsón árúsítok. Modern képkeretezéseket és üvegezést legjutányosabban készítek. Szíves látogatást kér Fischer Mór Andrassy-tér 25. (Neuman-palota.) Egy szép üzletberendezés harmadik évi eladó. 12.3

— **Valódi friss Székely turó** kapható február 26-án, 27-én és 28-án, csütörtökön, pénteken és szombaton az aradi piacon a tizenhárom vártanu szobor mellett. 1289

— **Értesitem az uribölgy közönséget,** hogy női divat ruha szalómon részére a tavaszi divatlapjaim megérkeztek. Szíves látogatást kér Nyemez Gyula angol és francia női szabó Arad, Tabajdi Károly-utca 1. 1276

— **Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle epehajtót,** mely a legkitűnőbb fájdalomnélküli gyomortisztító hárszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K. 4.80. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Bent-tér. 14

— **Leltár miatt mélyen leszállított árak Fischer-féle Nagy Áruházában, Arad Szabadság-tér 12. sz. alatt.**

— **Jámbor Antal papir- és írószert üzletét Andrassy-tér 3. sz. a. (Tabajdy-utcai oldalon) már megnyitotta.** 838

— **Tyukszemvágó, masszírozó és masszírozónő, hidegvizgyógykezelők ajánlkoznak** házhoz menésre reggel 6–10-óráig. Moni Ferenc Weitzer János-utca 13. Telefon 984. 888

— **Tavaszi divatlapok Kerpelnél.**

TÁRKASÁGOK.

(**Jelbeszéd.**) Egy kereskedelmi iroda új embert vett fel. Mindjárt első nap azt mondja neki a főnök:

— Nem szeretek sokat beszélni. Jegyezze meg, hogy ha a fejemmel intek, az azt jelenti: jöjjön be gyorsan.

— Igenis kérem — mondja az új ember — de magam se vagyok a sok beszéd embere. Szíveskedjék megjegyezni, hogy ha a fejemet rázom, az annyit tesz, hogy nem megyek.

(**Kettős lopás.**) A képzelt, magát nagyon tehetségesnek tartó zeneszerző a társaságban beszélgetés közben azt mondja egyik női ismerősének:

— Higyje el nagyságos asszonyom, oly rettentően el vagyok foglalva, hogy valósággal **lopnom kell egy kis időt a komponálásra!**

— **Hogyan? Az időt is?** — kérdezte a hölgy hamiskás mosolylyal...

(**Kikerült szerencsétlenség.**) Egy aradmegeyi szegény embernek **tizenkét gyermeke** volt. A napokban a felesége **ikrekkel** lepte meg.

— **Hála istennek!** — sóhajtott fel az agyonáldott apa, — így legalább **szerencsésen kikerültük a tizenhármat!**

SPORT.

+ **Az Aradi Torna Egylet közgyűlése.** Az Aradi Torna Egylet február hó 26-án csütörtökön a Millennium vendéglő külön termében este 6 órakor tartja meg — a lapokban közölt tárgysorozat mellett — évi tisztújító közgyűlést. Az elnökség ezután is felkéri az Aradi Torna Egylet tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Közgyűlés után társasvacsora étlap szerint.

+ **Az Aradi Toldi Atlétikai Klub** február 21-én tartotta közgyűlését a tagok nagy érdeklődése mellett. Alt János elnöklésével Mittermayer Ödön titkár olvasta fel az évi jelentést. A pénztár forgalmáról Neuländer Ede pénztáros számolt be. Odry Zoltán, a klub egyik megalapítóját a közgyűlés érdemei elismeréséül tiszteletbeli taggá választotta. Lábu János művezetőt, aki évek óta a legnagyobb buzgalommal tölti be az amatőr tréneri tisztséget, ezüst babérkoszorúval tüntették ki. Ezután az új tisztikart választották meg. Elnök lett Alt János, alelnök Téger József, titkár Mittermayer Ödön, jegyző Csenka Gábor, pénztárnok Neuländer Endre, művezető Lábu János, h. művezető Dulhász Sebő, orvos Korányi Barna dr., ügyész Sugár Jenő dr., mérnök Kron Lénárd, szertáros Gerendy József. A közgyűlést társasvacsora követte.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Otrubay járásbíró hivatalában.** Mint az *Aradi Közlöny* megírta, a nyugalomba vonult *Frits Lajos* kir. járásbíró helyébe az 1. számú aradi büntetőjárásbíróhoz *Otrubay Dezső* kir. járásbíró neveztek ki. Otrubay csak márciusban foglalta volna el hivatalát, de miután a járásbírói szék amugy is hosszabb ideje üres s a sok ügyet Zih bíró egymaga nem intézhette el, Otrubay szabadságának hátralevő három hetéről lemondva, ma állását elfoglalta.

§ **Elítelt rablótársaság.** Ma délelőtt itélkezett az aradi törvényszék *Deheleán Száva, Deheleán Pável* és *Deszpót György* bűnügyében, miután a beszerzett iratokból megállapította, hogy *Deheleán Száva* már elmult tizen-nyolc éves s így ügye nem tartozik a fiatakorúak bírósága elé. A bíróság *Eckensberger Károly* dr. vádbeszéde után *Deheleán Pávél* és *Szavát* rablásnak minősítendő lopás bűntettében mondotta ki bűnösnek s *Szavát* három és fél évi, *Pávél* pedig három évi fegyházra ítélte. *Deszpót*ot, aki mint bűnségéd volt vádolva, bizonyítékok hiányában a bíróság felmentette. Az ítélet ellen ugy a vádlottak, mint az ügyész felebbezték.

§ **Hétfőn lesz ítélet a rutén pörben.** *Máramarosszigetről* jelentik: A máramarosszigeti pörben ma még *Oesterreicher* dr. és *Rédei József* dr. tartották meg védőbeszédeiket és védenek felmentését kérték. Ezután az elnök felfüggesztette a tárgyalást. A két hátralevő tárgyalási napon a replikákat tartják meg és ítélet hétfőn várható.

§ **Csöd.** Az aradi kir. törvényszék ma *Ungár Ede* aradi kereskedő (*Forray-utca* 3.) ellen elrendelte a csődöt. Tömeggondnok *Kelemen Gábor* dr., helyettese *Singer Lajos* dr., csődbiztos *Molnár Árpád* dr. önálló hatáskörrel felruházott kir. törvényszéki jegyző. Követelések bejelentésének határideje 1914. április 4., felszámolási tárgyalás április 14.

§ **Pofon a ki nem fizetett számláért.** *Budapestről* jelentik: A büntetőbíróházon, *Farkas Gyula* bíró szobájában érdekes becsületsértési pör tárgyalása folyt le ma délelőtt. Egy fogtechnikus: *Biró Sándor* került vádlottként a büntetőbíró elé *M. L.-né*, egy kereskedő feleségének panasza folytán. Az urinóval hallatlan brutalitással bánt el a múlt évben a fogtechnikus. *M. L.-né* páciense volt a fogtechnikusnak és a kezelés végén összekülönböztek a számla fölött. Szó, szót követett s a fogtechnikus a végén pofonütötte az uriaszonyt. A büntetőbíró, *Biró Sándor* száz korona pénzbüntetésre ítélte, de kisebb pénzbüntetéssel sujtotta a bíróság *M. L.-né*t is, aki a veszekedés hevében becsületsértő kifejezésekkel illette a fogtechnikus.

§ **Huszonöt becsületsértési pör.** *Szegedről* jelentik: *Harsányi Gyula* mezőkovácsházi jegyző éveken át ellenségeskedett *Róth Salamon* kereskedővel, aki a jegyzőt a képviselőtestületi gyűléseken és újságcikkekben állandóan támadta. A jegyzőt felettes hatósága végre is elmozdította állásából, aminek megint az lett a következménye, hogy *Harsányi* huszonöt pört indított *Róth* ellen, akit a szegedi bíróságok részint felmentettek, részint eltéttek. A huszonötödik becsületbeli pör kedden került főtárgyalásra. Ítéletre azonban nem került a sor, a két régi haragos békejobbot nyújtott egymásnak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Az Aradi Iskolatársnők Szövetsége** vasárnap rendezi nagy érdeklődéssel várt műkedvelő előadását. A fiatal, jótékony célú egyesület a farsangi szezon végén eleveníti fel szokásos zsúrjait, amelyek évek óta legnépszerűbb társasösszejövetelei az aradi úri társadalomnak. A szövetség tagjai nem fizetnek belépődíjat az előadásra, amelyet, mint az előző összejöveteleket, a polgári leányiskolában tartanak.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

Téletrati ártárlás.

Budapest február 25.

Készáru.

Amerika egynyolcaddal magasabb. Kínálat, vé el-
kedv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli árúkat	2 órai árúkat		
Buza 1914. áprillisa	12.23—12.24	12.24	9.25	
Buza 1914. májusra	12.07—12.08	12.07—12.09		
Buza 1914. októberre	10.9.11—11.00	11.01		
Kösz 1914. áprillisa	9.24	9.29	9.29	9.30
Borsó 1914. októberre	8.65—8.66	8.62	8.63	
Tengeri 1914. májusra	6.71	6.74	6.71	6.72
Zab 1914. áprillisa	7.60—7.61	7.60	7.6	
Zab 1914. októberre	7.65—7.66	7.65—7.66		

az árak 50 kilónként számítva

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914 febr. 25. Buza 75 kilogrammos 23.20—23.30, 76 kilogrammos 23.40—23.50, 77 kilogrammos 23.60—23.70, 78 kilogrammos 23.80—23.90. Rozs (prima) 16.80—16.90, (közép) 16.00—16.20, Árpa (sertőző) —, (takarmány) 12.85—13.05, Zab (prima) 14.20—14.40, (közép) 12.40—12.60, Tengeri régi (magyar) —, új 12.40—12.50, (román) régi 13.20—13.30, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60—4.80, (rósa) 7.20—7.50.

Felölös szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1914. évi február 26-án:

A) Bónet

A) Bónet

P. Márkus Emma felléptével:

A cárnő.

Számú 3 felvonás. Írták: Rró Lajos és Lengyel
Monyhert. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

A cárnő	P. Márkus E.	Gróf Cserny	Dr. Beregi S.
Jasikow	Annie Harmath J.	Jaskow	O. asz Gy.
A kancellár	Várna Jenő.	Ronszky	Herold B.
A követ	Delli Lajos	Dymov	Zempléni Z.

Kezdeti este 1/2 8 órakor.

NYILTÉR.

Jó étvágy

A fődolog. Aki azonban ennek hiányát érzé, vegye a Scott-féle csukamájolaj-emulsiót, mely évtizedek óta, mint bevált erősítőszert ismeretes. Ellentétben a közönséges halolajjal a Scott-féle emulsió jóízű és oly könnyen emészthető, hogy a kipróbált erősítőszert szedése semmiféle nehézséget nem okoz. A Scott-féle csukamájolaj erősíti a testet és egyúttal jó étvágyat, úgy, hogy a megszokott étkeket ismét jó étvágygyal esszük s új erőhöz jutunk.

Ugy feleltettek, mint gyermekeknek, mint erősítőszert kiváló szolgálatot tesz, minden időben ugy állen, mint nyáron a kizárólag a legfinomabb alkotásából előállított Scott-féle csukamájolaj-emulsió. 4985

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha eszen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott & Bowne Ges. m. v. H. címére Wien VII. egy gyógyszerár utján próbaadagot küldnek. 172

Két gyönyörű automobil

egyik OPPEL, másik RENAULT gyártmány, nyitott és csukott carrosseriával. **jutányosan eladó.**

Megtekinthető **Csatáry Istvánnál**
Nagyváradon, Teleki-utca 60. sz.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
királya

szépen és, mint a csinosabb látnak.

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BÁRÓ BOHUS-PALOTA.)

Minden csütörtökön

Gyermek-előadás.

Kacagató képekkel.

Kezdeti fél 3 órakor

Az új „BERSON“

gumiszarok
előnyei:

Belsővel tartós, kiválóan ruganyos, formája ideális. Bersonmárka VII.

APOLLO

SZÍNHÁZ.

Február 26, 27. és 28-án

Három nagy sláger.

Négy ördög.

Paródia, a szerepeket idomított bogarak és rovarok játszószék

Megingott bizalom.

Dráma 3 felvonásban. Főszerepben: **HENNY PORTEN.**

és az

Áruló.

Társadalmi dráma 3 felvonásban. Főszerepben: **SUSANNE GRANDAIS.**

Előadások 5 órakor kezdődnek. Rendes helyárak.

Úránia Színház.

Csütörlökön, pénteken és szombaton

Csepreghy Ferenc műve:

A sárga csikó.

Népszínmű 3 felvonásban. — A Pathé cég első magyar felvétele.
Rendezte: Dr. Janovits Ferenc. Közreműködtek: Berky Lili
és Várkonyi. — E felvételnél járt szerencsétlenül Imre Erzsé-
kolozsvári színész.

Rendes helyárák!

Előadás kezdete 5 órakor. Kedvezmények nem érvényesek.

Ma délután 1 $\frac{1}{2}$ órakor

nagy gyermek előadás.

Pompás humoros műsor. Katonazene

31

Nyomtatványok

Iszlécs és csinos kivitelben készülnék

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

2903—1914 kh. sz.

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy Arad szabad királyi város területén levő gyalogutak gondozása és ezokon a szabadközlekedés akadályainak elhárítása tárgyában alkotott és a nagyméretű magyar királyi Belügy-ministerium 188062 számú rendeletével jóváhagyott alább közölt 12909—808—1913. számú szabályrendelete 1914. április 1-én életbe lép.

Szabályrendelet.

1. §.

Minden ház és telek utca gyalogjáróját, mely szilárd burkolattal (kövezettel, asphalttal) ellátva nincs, köteles a ház- vagy telektulajdonosa minden évben szeptember 1-től november 30-ig terjedő időben másfél méter szélességben és 15 cm vastagságban homokréteggel akként beborítani, hogy az a vízlevezető árok vagy folyóka felé 5 cm-rel eséssel bírjon. Ha a gyalogjáró másfél méternél keskenyebb lenne, akkor az évenként egész szélességben a fentebb érintett módon homokréteggel beborítandó.

Az utcai átjárókat a város közönsége készítetté és tartja fenn.

2. §.

Kötelesek a ház- és telektulajdonosok a gyalogjárók mellett elvuló vízlevezető árkokat telkük vagy házuk utca vonalának hosszában a mérnöki hivatal által előírt méret és méretek szerint megásni, azokat tisztán tartani nem különben kötelesek ezen vízlevezető árkokon keresztül telkük kocsibejárójánál hidat építeni és azt jókarban tartani.

3. §.

Kötelesek a ház- és telektulajdonosok a házuk és telkük utcai vonalának egész részén a szerb tövist és egyéb dudvát rendszeresen kitartani.

4. §.

A szilárd burkolattal ellátott gyalogutakat kötelesek a ház- vagy telektulajdonosok tisztán tartani, azokról a havat eltávolítani, s ha sík jéggel borítvák, azokat fűrészparral vagy homokkal behinteni.

A nem szilárd burkolattal ellátott gyalogutakon ösazegetett havat kötelesek a ház- és telektulajdonosok eltávolítani.

5. §.

A belváros egész területén május 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház- és telektulajdonosok által naponta egyszer és pedig asfalt burkolattal ellátott gyalogutak d. u. 1—2 óra között, a másfél burkolattal ellátott gyalogutak este 7—8 óra között meglocsolandók.

Ezen szakaszban foglalt kötelezettség a külvárosok gyalogjárdáira ki nem terjed.

6. §.

A gyalogutakon kerekesszékűket vagy bármiféle kocsikat húzni vagy taszítani, állatokat hajtani, a közlekedést akadályozó nagy tárgyakat húzni tilos.

Tilos hatósági engedély nélkül a gyalogutakat bármiféle tárgyakkal elfoglalni.

A fel- és lerakódás a gyalogutakon át csak úgy eszközölhető, ha az a közlekedést nem akadályozza.

Tűzfűrészelésre és feldarabolásra a gyalogutak el nem foglaltak, e célra csak az utcaterületnek a gyalogut mellett fekvő része vehető igénybe.

A favágás után a beszemelt utcai rész a falások által letisztítandó.

A külvárosi gyalogutak téli időben, midőn a kocsik járhatalanok, iparcikkok és egyéb házi szükségletek be- és kihordása, házi kézi járművekkel szabadon igénybe vehetők, de lábas járműveket hajtani, a külvárosok gyalogutain bármely időben tilos.

7. §.

A bolternyők csak úgy alkalmazhatók, ha azok feszítő és támasztó rudjai a gyalogut színvonalára fölé 2.20 m magasságban esnek. Az ernyőket lekötni vagy azokra tárgyakat aggatni tilos.

A kinyúló cégtáblák valamint a kinyúló lámpák 2.20 m-től alacsonyabban ki nem függeszthetők és azok a falon 80 centiméternél kisebb nem nyulhatnak.

8. §.

A lakások takarításánál a portöröket az utcára kirázni tilos. Törökök az utcán csak úgy szállíthatók, ha azoknak az üvege le van takarva.

9. §.

Akik ezen szabályrendelet 1, 2, 3, 4, 5 és 8 §-ait meg nem tartják illetve megszegik, kihágást követnek el s 50 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 3 napig terjedhető elzárással foglalkoztatni.

Kihágást követnek el azok is, akik 6. és 7. §-át meg nem tartják vagy megszegik és amennyiben nem az 1879. évi XL. t. c. 119. vagy 120. §-ai alapján büntetendők, az első pontban foglaltakhoz képest foglalkoztatni.

Ezen büntetésen felül a kapitányi hivatal feljogosított, hogy az elutasított munkákat az illető ház- vagy telektulajdonos terhére hatóságilag eszközöltesse.

10. §.

A kihágások elbírálásánál elsőfokban a város rendőrkapitánya vagy a tanács által megbízott tisztviselő, másodfokban a város tanácsa, harmadfokban pedig a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

11. §.

A kiszabott pénzbüntetésből befolyó összegek az 1901. évi XX. t. c. 23. §-ában jelzett célokra lesznek fordítandók.

12. §.

Behajthatatlanság esetén a pénzbüntetések az 1879. évi XL. t. c. 22. §-a alapján változtatandók át elzárásra.

13. §.

Ezen szabályrendelet végrehajtásának ellenőrzésével a kapitányi hivatal, a homoklás és árokásás mérvének megállapításával, s az afeletti ügyel-tel a mérnöki hivatal megbízatik.

Arad, 1914. évi február hó 12-én.

Green, főkapitány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy rég érzett hiány pótlására több orvos ur kívánságára külföldi mintára a **modern oseeemő diatetika minden követelményének megfelelő tejkonyhát rendeztem be**, hol is állandó orvosi felügyelet alatt álló **tuberculinnra nem reagáló tehát biztosan nem gümőköros** tehenektől **hygienikusan nyert tejből** a különböző koru csecsemők constitúójának megfelelő gyermekefejéleségeket állítok elő.

Készülnek előzetes írásban közölt rendeletre **oseeemő tejek a szükséges higitásokban oseeemőtejek zabdara (nyák) és zabliszt főzettekkel**

Keller-féle maláta leves

Finkelstein Meyer-féle fehérje tej

A tejféleségek sacharinnal édesítettek és kívánatra Soxhlet tápcukorral 1—5 % arányban kevertetnek s az összes féleségek sterilisáltatnak.

A tejeket 200 grammos üvegekben hozzuk forgalomba azok ára 10 és 20 fillér között váltakozik. Legkisebb rendelhető mennyiség 5 üveg, az üvegekért darabonként 10 fillér betét teendő; rendeléseket kérjük esti 7 óráig hozánk juttatni. Sürgős rendeléseket telefonon kérjük eszközölni.

1224

Antori FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Arad.

Üzlet-áthelyezés!

Vas- és réz-butor gyári helyiségünket
Zrinyi-utca (báró Bohus-palotával szemben)

Áthelyeztük és ajánljuk a n. é. közönségnek saját gyárimányainkat vas- és réz-butorokban, kerti butorok, internátus-, kórház- és szálloda-berendezések szolid és erős kivitelben. Sodrony-ágybetétek vas- és fakerettel minden méretben a legerősebb kivitelben kapnatok. Elvállalunk mindennemű vas- és rézbutor javításokat és festéseket.

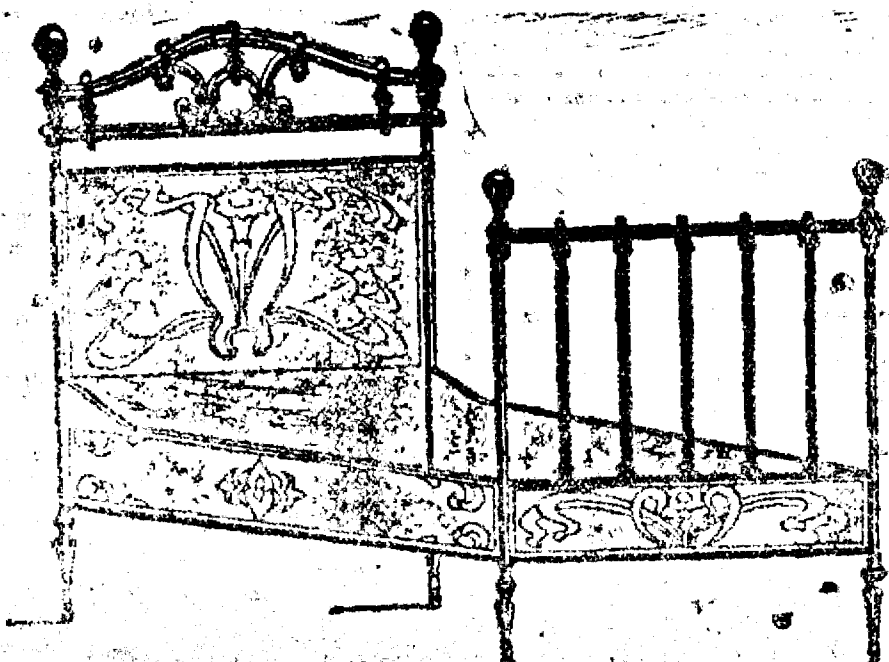
Gyárhelyiség: Aulich L.-u 14. Üzlethelyiség: Zrinyi-u. Gyári telefon 423.

Képes árjegyzéket kívánatra díj- és bérmentve küldünk.

Szives megrendeléseket kér, tisztelettel:

Fleischer Testvérek

Alapított 1893-ik évben

Új élővirágüzlet.

Értesitem úgy a helybéli, mint a vidéki vásárló közönséget, hogy február hó 8-án Arad, Zrinyi-utca (Bohus-palotába) egy izlésesen berendezett

élővirág-üzletet nyitottam, ahol is állandóan nagy választékot tartok mindennemű levágott és cserepes és díszvirágokból. — Alkalmi koszorúkat és csokrokat legjutányosabban és legizlésesebben nagyvárosias mintára azonnalra is elkészíték és hazaszállítók. 669

Szíves pártfogást kérek:
Kittűnő tisztelettel:

Jánossi Károly
mű- és tájkertész.
Telefon 1020.

Az ingatlan forgalmi és Parcellázóbank r. t. Arad, Petőfi-utca 1. szám. (Telefon 861.) áruba bocsátja az Arad város határában lévő

homok dűlő

I. sz. (volt Ludvig-féle) 105 kis holdas ingatlanát igen előnyös fizetési feltételekkel. A tanya 32 kis hold földdel egy tagban, a többi 5 kis holdas parcellákban IX-1148

adatik el!

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vatával.

Minden dobozban 120 darab

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány tősdében.

Sürgöny!!!

Üzlet átalakítás miatt eladom egész raktáramat u. m. kész férfi- és gyermekruhákat ugyszintén kész női felöltőket mélyen leszállított árak mellett.

Ezen ritka alkalmat mindenki ragadja meg, mert saját érdeke, hogy ruha szükségleteit olcsó pénzért megvásárolhatja.

SAMU M.

FÉRFI-, NŐI-, GYERMEKRUHÁ-
ÉS DIVATÁRUHÁZA 1038

ARAD, SZABADSÁG-TÉR 3.

Nagymennyiségű

maculatur

1000

Mérnöki akadémiá. WISMAR OSTSEE.

Gépész- elektrotechnikusok, építőmérnökök, földmérnökök és építésszek. (vasbetonépítésszek és kulturmérnökök.) Uj laboratórium. 9523

A legkedveltebb arcápoló szerek

**Rozenyay S erail arckenőcse és
Rozenyay Szerail krémje ::**

A legszebb asszonyok és leányok használják

Szeplőt, mitessert, májfoltot és egyéb bőrtisztatlanságot rövid időn eltüntet. De mint bőr ápolószert felülmulthatatlan, különösen tavasszal, mikor az arcot az időjárás ellen meg kell védeni. 1845

Nagy tégely 1 kor. 40 fill., kis tégely 70 fillér.
1 tégely krémel 1 kor. Hozzá való szappan 70 fill.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Aradon, a Hegyaljai villamos vasutállomás mellett

vasuti vendéglő és szálloda azonnal kiadó.

Továbbá Pecsikai-ut 1a. sz. alatt az új állomási épülettel szemben újonnan átalakított

vendéglő és szálloda
március 1-től kiadó.

Bővebbet 1263

Reusz Sándor
sörraktára Boros Béni-tér 5. szám.

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárok, villanyos főszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkek. 481

V. 121/1—1914. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kfr. járásbíróóság 1913. Sp. III. 1891/2. számú végzése által Bodí Bódogné végrehajtató javára 200 korona tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal fölülfogalt és 1475 koronára becsült ütleberendezés és felszerelésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon, Szabadság tér 20. sz. a. leendő eszközlésére 1914-ik évi február hó 28-ik napjának délutáni 2 órája natáridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tc. cikk 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1914. évi február hó 13. napján.

Török Dénes,
1261 bírósági végrehajtó.

Cserépfedő,

valamint cserépjavítási munkákat legjutányosabban áron vállal, helyben és vidéken 1101

Komor Márton
cserép és palafedő mester
Arad, Kápolna-u. 12.

Meghívásra azonnal elmegyek.

TELEFON TELEFON
86. 86.

Elsőrendű fűtő,
Porosz kőszén (darabos)
Porosz kőszén (dió)
Porosz koks
Aprított tűzifa
Kötegen alagyújtó.

Elsőrendű vasaló és ipari
Faszén 5723

Nagyban és kicsinyben legelőssébban kapható

Weisz Dávid
cégnél. Telefon 86.
Arad, Kossuth-u. 62.

187—1914. végreh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1914. évi 2687. sz. végzése következtében Dr. Pollák Imre ügyvéd által képviselt Shlick-Nicholson gépgyár r. t. javára Mo'dován Ávrám és neje sikulai lasosok ellen 9494 kor. 58 fillér s jár. erejéig 1913. évi december hó 18-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 5808 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: gőzkazán, csép ő, vas, géprészek, kukorica, üzleti berendezések, üzleti áruk, faépületek nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árveréshez csatlakoztatik Bohmische Industrie bank 1901 kor. 40 fill., Fenyves Péter 597 kor., Burza Testvérek 100 kor., Krausz Lipót 2500 kor., Klein Adolf 424 kor. 30 fill. tőke s jár. kielégítés végett.

Mely árverésnek a Borosjenői kir. bíróság 1913. évi V. 1546. számú végzése folytán 9494 korona 58 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi december hó 1-8-ától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 848 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Sikulán, adosok lakásán, ahova vevők a községháztól alólírottal indulnak, leendő megtartására 1914. évi február hó 28-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik

Kelt Borosjenőn, 1914. évi február hó 6. napján.

Nagy,
kir. bír. végrehajtó.

Szabó Albert

Ö. Cs. Kir. Tensége József Főherceg udvari
szállítója

ARAD,

Andrássy-tér 16. szám.

Városi és megyei telefon 239.

Nikotinmentes

Dohány-, szivar-, szivarkaneműek és különlegességek egyedüli elárúsító helye.

Menyasszonyi kelengyékhez
konyhaberendezés és háztartási cikkek nagy raktára.

Művészeti kivitelű, valódi márvány-, bronz-, China-ezüst és más kivitelű dísz tárgyak.

Legnagyobb raktár kü- és belföldi porcellán- és üvegkészletben.

Legújabb kivitelű villany-, légszesz csillárok petroleum lámpák a legnagyobb választékban.

Wolfram- és gázégők legjobb minőségben.

Épületüvegezés és képkerepezés.

Az
Aradi Közlöny
apróhirdetési levelezőlapja,
valamint az

Aradi Nyomda Részv.-Társ.
kiadásában megjelent
nyomtatványok,
(postakönyvek, tartozik-követel zsebfüzet stb.) kaphatók

Barna Béla
hírlap és hirdetési irodájában ARAD, Atzéli Péter-utca 1. szám Zrínyi-ucal oldal. —
Telefon szám 398.

Nagyon jövedelmező

vezér- képvisellete

Egy szabadalmazott kézi tűzoltókészüléknek, melyből sok ezer legmeglepőbb sikerrel használatban vannak, átadó. Feltétel: jól bevezetett összeköttetések és körülbelül 500 korona raktárért. Szíves mémet ajánlatok „Konkurrencia nélkül” jellegével intézendők Mosse Rudolf hirdetőjébe Budapest.

6456—1913. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A körösbökenyi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Körösbökenyi tákarékpénztár r. t. végrehajtónak, Gaspár Petru I Györgye végrehajtást szenvedők elleni 950 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökenyi kir. járásbíróság területén levő Keszend határában fekvő és a keezendő 425. sz. tkvben Gáspár Petru I Györgye nevében lrt. A. I. 2, 4, 5., 7. sor. 8525/1539, 2526/1545., 2527/1592. 2504/1539. hrsz. belsőség 13/a. számú ház és rét 651 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan Keszend községében 1914. évi március hó 21-ik napjának délelőtti 10 óra-ig megtartandó nyilvános árverésen a fentebb megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3383. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átzoigáltatni.

Kelt Körösbökenyben, 1913. évi november hó 13. napján.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Zamaróczy, s. k.
kir. járásbíró.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Allandó

ismeretségét keresi középkorú férfi csinos barna, özvegy vagy elvált asszonykának, kit szerényen támogatnék. Leveletet „Magas barna” jellegre Postarésztanté kérek. 1270

Melyik uri ember

segítene sürgősen fess asszonyka anyagi helyzetén. Levelet a kiadóhivatalba kérek „Asszonyka” jellegre. 1290

Fiatal ember

erdőkezelőségi irodába alkalmazást nyer. Megkivántatik gyorsírás, magyar, német és lehetőleg román nyelv bírása, biztos számolás. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Erdőkezelőség” jelige alatt a lap kiadóhivatalába intézendők. 1280

OKTATÁS.

Engel-féle

Kereskedelmi Szaktanfolyam. Gépírás, Gyorsírás, Könyvtelés és irodai munkálatok. Gyakorlati mód szerinti oktatás elsőrendű tantervű vezetés alatt. Díjtalan állásközvetítés. Mérsékelt tandíj. Vidékre levélbeli oktatás Március 1-én új tanfolyamok veszik kezdetüket. 651

ALKALMAZÁST KERES.

Gépíró

alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 1199

Német

kisasszony 1—2 gyermekek mellé állást keres. Cim a kiadóban. 1266

Okleveles kisasszony

társalkodó- vagy nevelőnőnek ajánlkozik, vidékre elmegy, cim kiadóban. 1265

Házvezetőnőnek

ajánlkozik, jobb házhoz egy jómodoru makói nő, aki a házvezetésben és főzésben nagy gyakorlattal bír. Cim megtudható a kiadóhivatalban. 1279

ALKALMAZÁST NYER.

Gabona és termény

szakmában jártas több évi gyakorlattal bíró, magyarul, németül levelező, esetleg románul beszélő feltétlenül megbízható, üzletszerzésre is alkalmas ügyes fiatal embert keres vidéki nagy Kereskedelmi R. T. azonnali belépésre. Ajánlatok referenciák és fizetési igények megjelölésével „Megbízható” alatt a kiadóhivatalba küldendők. 1291

Két

ügyes fiatal segédet keresek a cipőszakmából március 15-dikére. Ajánlatok „Ügyes” jellegre a kiadóhivatalba adandók. 1269

Mindenes cseléd

jó bizonyítvánnyal, jó fizetés mellett alkalmazást nyer Andrassy-tér 25., I. em. 29.

Első segéd,

ki a fűszer-, rőtös-, rövidáru- és vasszakmában alaposan jártas, a pincekezelést érti és a román nyelvet is bírja, azonnali belépésre kerestetik. Szíves ajánlatok lehetőleg fényképpel, **Goldberger Gábor** céghez Marosborsa (Arad-megye) kéretnek. 1212

ÜZLETEK.

Korlátolt

italméréssel bíró szatócás üzlet megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 1268

Egy jóforgalmu

szatócásüzlet vendéglővel együtt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1275

Sarok üzlet

azonnal kiadó Tökös-tér 6. számú házban. 1278

A városkörnyékén jóforgalmu vegyeskereskedést, esetleg házzal együtt átvennék. Ajánlatokat „Jó üzlet” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 1098

Vidéken,

ahol körjegyzőség van és hozzá több község tartozik, egy jó forgalmu vegyeskereskedés korlátlan italmérési engedéllyel és trafik, váltóbélyeg engedéllyel együtt szabadkézből eladó, betegség miatt azonnal is, házzal együtt. Évi 40 ezer korona forgalom van. 40 éve fenálló üzlet átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1225

KIADÓ LAKÁS.

Egy ujonnan butorozott

különbejáratu udvari szoba fürdőszobával, kiadó Dobó-utca 6. Ottovay-ház. 1157

Csukott

erkélyes butorozott szoba március 1. vagy 15-re kiadó. Ugyanott női ruhák eladók. Cim a kiadóhivatalban. 1175

Modern

4 szobás utcai lakás fürdőszobával, terasszal és összes mellékkel, iségekkel teljesen ujonnan festve azonnalra is kiadó, Lujza utca 8. alatt. 1178

Szabadság-tér 16.

II. emeletén kiadó két szoba, fülke és minden hozzátartozókkal ellátott utcai lakás május 1-re Bővebbet a házfelügyelőnél. 1254

Kiadó

4 szobás utcai lakás Weitzer-u 5 és Pécska-ut 6. Bővebbet Éles Árminnál. 768

Három szobás

udvari lakás fürdőszobával és egy tágas raktárhelyiség Deák Ferencz-u. 7. alatt kiadó. 876

Modern

3 szobás utcai lakás, fürdő- és előszobával május 1-től kiadó, Kossuth u'ca 40. sz. Bővebbet a hármesternél. 979

Két szobás

utcai garzon lakás irodának is igen alkalmas március 1-ére, esetleg azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 39. sz. alatt. 1077

Lovarda-u. 1.

Atilla-tér sarok első emeleten 2 világos tiszta szoba garzon lakásnak, vagy irodahelyiségnek azonnalra vagy májusra kiadó. 1201

INGATLAN.

Eladó!

Aradmegye Csermő határában a Glatz-pusztán 80 kis hold szántóföld tanyával, melyből 22 hold már buzával van bevetve. Olcsó amortizációs kölcsönrel van megterhelve s így körülbelül 5000 korona tőkével is átvehető. Részletes felvilágosítást levélben válaszbélyeg beküldése esetén, vagy szóbelileg díjtalanul nyujt. „Adásvételi közvetítő iroda” Arad, Téli u. 4/d. 1264

Megvételre keresek

Aradhoz közel Arad, Csanád vagy Temes megyében Aradtól legfeljebb 30—40 kilométer távolságban 100—150 katasztrális hold jóminőségű szántóföldet tanyával, lehet tehermentes, vagy kölcsönrel megterhelve is. Eladni szándékozók írják meg hány hold, hol fekszik, mennyi volna az eladási ár, s ha teher van rajta, mennyi kamatot fizet és milyen a kölcsön. Cim: „Adásvételi közvetítő iroda” Arad, Téli u. 4/d. 1263

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Vesszőseprő és hólapát

nagyban kapható Weiss Dávid cégnél Arad, Kossuth utca 62. Telefon 86. 192

KÜLÖNFÉLE.

Tőkés kerestetik

egy évek óta fennálló vállalat finanszírozására 15.000 korona tőkebefektetéssel, garantált 15% os haszonrészesedéssel. Ugy a befektetett tőke, mint a haszonrészesedés kellő biztosítást nyer. Megkeresések „Tőkés 15.000” jelige alatt a kiadóba kérek. 1267

Épületbádósok

és vízvezetési munkákat, egyúttal tetőfestést és javításokat legszakosabban és legolcsóbban elvállalok vidékre is. **Sztojka Kálmán Arad, Weitzer János- és Batthyány-utca sarkok.** 1281

Társ kerestetik,

kinek 600—700 koronája van, egy jóforgalmu vállalat létesítéséhez. Tőke biztosítva. Szaktudás nem szükséges. Cim a kiadóhivatalban. 1190

Egy 5 szobás

lakás azonnalra és egy 4 szobás május 1-re kiadó. Ugyanott egy asztalos műhely 4 gyalupad és alig használt teljes sverszámmal jutányos áron eladó. Hasszinger-utca 5. 5766

Csak urakat

érdekelhet hogy, megszűnt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszerháza a Szent-Istvánhoz Arad, Batthyány utca. Összes készletmennyelink G. Földes Kelemen gyógyszerházában is kaphatók. 5189

Takszámterese

Bér-autók

Telefonszám **816**

2381
Szolgálat: reggel fél 8 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Valódi angol sport, vadász, valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb **sapkákat**

ajánl:
Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalata
Arad, Andrassy-tér (Bing-ház)
Telefon 202. szám. 76

Legolcsóbb fabeszerezési forrás

a „Hunyadi” Motorfűrész Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658.

hol állandóan elsőrendű száraz és aprított fa kapható azonnali hazaszállítással ólomzáros zsákokban **100 kilónként 3 vágásu 2 K 80 fillérért és 4 vágásu 3 kor.** Ugyancsak elvállalunk saját motorgépeinkkel meghívásra leggyorsabb kiszolgálással **fafelfűrészlést és befvarozást** vasutól legolcsóbb árban. **Üzleteivünk: szolid és figyelmes kiszolgálás.** 1239

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platina-ból vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüssel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghírevesebb fogspeciálstáknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszerrel van felszerelve, elég garanciát nyujt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.